

ALP 1186
Nr. 1-5

1

ATEITIS

VASARIS—FEBRUARY 1987

VOL. LXXVII NO. 1

© 1985 Jonas Kuprys

KAIMŲ TAKELIAIS

ATEITIS

KATALIKIŠKOS-LIETUVIŠKOS
ORIENTACIJOS ŽURNALAS

VASARIS—FEBRUARY 1987

VOL. LXXVII NO. 1

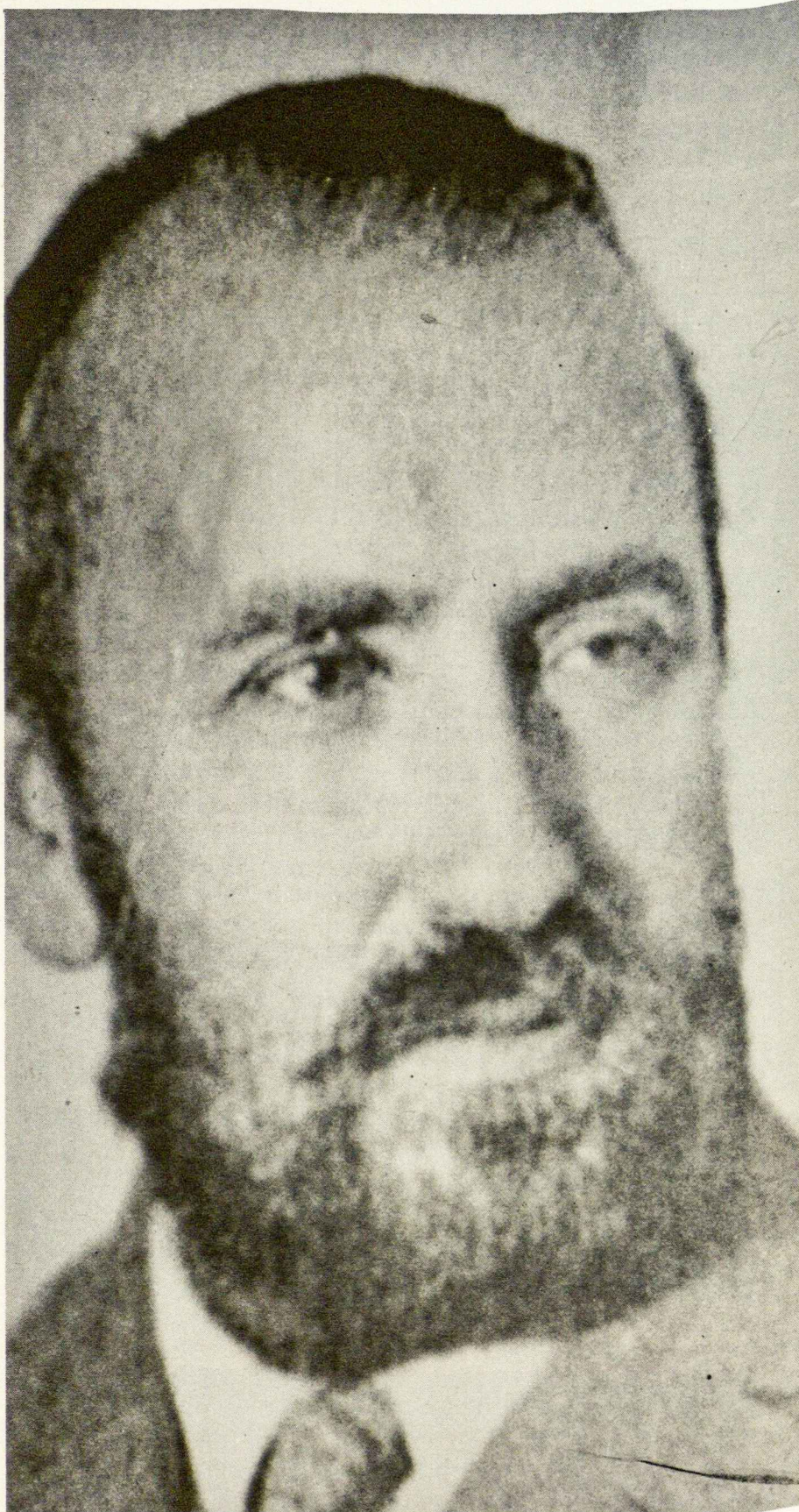
Prieš šimta metų gimė profesorius Pranas Dovydaitis	1
K. Žvinakytė	
Profesoriui Stasiui Šalkauskiui būtų šimtas metų	3
P. Bindokas	
Kaimų takeliais	5
A. Vaičiulaitis	
Ateitininkai ir kūryba	9
V.G. Liulevičius	
Moksleivių ateitininkų 1986 stovykla Dainavoje	13
Čikagos ateitininkų šventė	17
Kun. A. Lipniūno kuopa — R. Polikaitytė	
Gajos korporacija — D. Saliklytė	
Partizano Daumanto kuopa — E. Paulikienė	
Giedros korporacija — J. Damušienė	
Prano Dielininkaičio kuopa — J. Novilienė	
Pres. Stulginskio kuopa — J. Mockaitienė	
Toronto studentai ateitininkai	21
Linās, Bernadeta, Marytė, Rimas	
SAS žiemos stovykla	22
M. Balaišytė	
Detroito jaunimo veikla	21
M. Bublytė	

Nuotraukos: J. Kuprio: 5,6,7,8,9,17,24; L. Daukšos: 10,21,22,23; A. Liaugaudo: 11, 18, 20; R. Musonytės: 13,14,15,16; G. Kriaučiūnienės: 24.

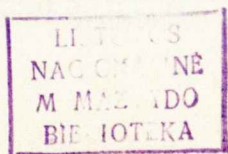
ADMINISTRATORIUS: Juozas Polikaitis, 7235 South Sacramento Ave., Chicago, IL 60629, USA. Tel.: (312) 434-2243.

Spaudos darbus atlika Draugo spaustuvė Chicagoje. Leidžia Ateitininkų Federacija. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje — 12.00 dol.; garbės prenumerata — 20 dol., susipažinimui 9.00 dol.; kituose kraštuose — 9.00 dol., išskyrus Pietų Ameriką (7.00 dol.).

ATEITIS (USPS 035-440) — a magazine published bimonthly, by the Lithuanian Roman Catholic Federation Ateitis, Inc. Business address: 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL 60629 USA. Yearly subscription in the US and Canada \$12.00. Single copy \$2.00. Second class postage paid at Chicago, Illinois. © 1987 by the Lithuanian Roman Catholic Federation Ateitis. All rights reserved.

Prieš šimtą metų gimė profesorius Pranas Dovydaitis

Kristina Žvinakytė

Šiandien prisimename didelį Lietuvos patriotą, mokslininką, Lietuvos Nepriklausomybės akto signatarą ateitininkijos kūrėją, kuris gimė prieš 100 metų ir mirė kaip Sibiro kankinys, būdamas tik 56 metų.

Tai Pranas Dovydaitis. Jis gimė 1886 metais, vienas iš 14 vaikų šeimoje. Tėvai gyveno prie Kazlų Rūdos miškų ir tėvas buvo girininkas. Iš 14 vaikų šeimoje užaugo tik 7, jų tarpe ir Pranas. Jau jaunystėje gerai suprato, kad jei norės valgyti, turės pats sau duoną užsidirbti, nes šeima gyveno vargingai. Gyvenimas nebuvo žaidimas, kaip daugeliui mūsų šiais laikais. Gyvenimas buvo sunkus darbas, kuris reikalavo atsakomybės.

Būdamas 9 metų, Pranas pradėjo lankyti pradžios mokyklą. Iš čia jau pradedame pažinti Praną. Jo mokytojas jį taip apibūdino: buvo žemo ūgio, labai rimtos išvaizdos ir iš pradžių nesiskyrė daug nuo kitų mokinių. Bet nedaug laiko truko, kai jis moksle pralenkė visus kitus. Savo gera galva jis išsiskyrė tuoj iš kitų mokinių tarpo. Nors jis buvo ūkio vaikas-kaimietis, įpratęs į ūkio darbus, bet siekė tik daugiau ir daugiau šviesos — mokslo.

Pradžios mokykloje jis išbuvo septynerius metus. Būdamas 17 metų jis įstojo į Veiverių mokytojų seminariją. Tai buvo vienintelė to meto mokytojų mokykla Lietuvoje. Jos tikslas nebuvo Lietuviybės gaivinimas, bet lietuvių mokytojų rusinimas. Visas mokslas buvo dėstomas rusų kalba. Reikalauta, kad net lietuviai mokytojai ir mokiniai tarp savęs kalbėtų rusiškai. Net ir tikyba buvo mokoma rusų kalba.

Toje seminarijoje nuo pirmųjų jos įkūrimo dienų, grupavosi slapti mokinių lietuvių būreliai. Jų svarbiausia veikla buvo savišvieta ir draudžiamos lietuviškos spaudos skaitymas ir platinimas. Pranas Dovydaitis pateko į tą seminariją pačiu neramiausiu laiku. Per dvejus su puse metų pergyveno du mokinių

streikus, kuriuose pats aktyviai dalyvavo. Vienas iš tų streikų aiškiai siekė politinių tikslų. Didysis Vilniaus seimas reikalavo Lietuvai savivaldos. Reikalavo tautiškos lietuvių mokyklos, — kad mokslo dalykai būtų dėstomi gimtąja kalba ir krašto gyventojai patys skirtų mokytojus. Šio streiko reikalavimus kėlė iš pagrindų Veiverių seminaristai. Jie nutarė laikytis tų reikalavimų tvirtai, o tą, kuris sulaužytų tą nutarimą, laikyti išdaviku.

Buvo įteikta peticija vadovybei. Tai įvyko prieš Kalėdų atostogas. Visi išsiskirstė atostogom. Nors ne visi reikalavimai buvo išpildyti, dauguma mokinių grįžo po atostogų į mokyklą, tik ne Pranas. Jis negrįžo, apsisprendė savo tikslo siekti iki galo. Jis gynė, kas jam buvo brangu — LIETUVYBĘ.

Nors Dovydaičio nėra Veiverių seminariją baigusiu sąrašė, jis yra pačiose pirmose eilėse jos buvusių auklėtinių, kaip vienas iš pačių didžiausių mūsų tautos švietėjų.

Pasitraukęs iš Veiverių seminarijos, jis savo gimtinės kaimelyje įkūrė privačią lietuvišką pradžios mokyklą. Mokė lietuviškai. Bet kai caro valdžia sužinojo apie jo darbą, mokyklą uždarė.

Tada, žiemos metu, Dovydaitis savo tėvų varginguose namuose įsteigė slaptą mokyklėlę. Mokė 12 vaikų lietuviškai skaityti ir rašyti — rusų kalbos nemokė.

Mokydamas vaikus savo tėvų neturtinguose namuose, pats mokėsi ir ruošėsi gimnazijos baigimo diplomui, kad galėtų įstoti į universitetą. Egzaminus išlaikė. Dabar atėjo laikas stoti į universitetą. Pinigų tėvai neturėjo, o mokslas ir pragyvenimas kainuoja. Pasiryžimas nugalėjo visas kliūtis — mama įdėjo maisto, tėvas sukrapštė pinigų, kiek turėjo, ir palaiminę sūnų išleido į Maskvą.

Ten jis siekė mokslo rusų kalba, o gyveno didžiausiu rūpesčiu — nureligėjusioje studentijoje tiesti kelią į tiesą. Jis, kovodamas prieš nihilistinę dvasią studentijoje,

pradėjo naują akciją — pirmame „Ateities“ žurnalo numeryje, kuris pasirodė 1911 metų vasario mėnesį ir kurį redagavo Pranas Dovydaitis, jis išspausdino „TRYŠ PAMATINIAI KLAUSIMAI“ — savo programinį straipsnį katalikiškam jaunimui.

Kas iš jaunų moksleivių žinote, kas yra tie klausimai? Aš pati su jais geriau susipažinau, ruošdama šį trumpą Prano Dovydaičio gyvenimo pristatymą, jo 100 metų sukakčiai paminėti.

Šitie trys pamatiniai klausimai yra aktualūs ir šiandien visam mūsų jaunimui. Jie buvo Prano Dovydaičio gyvenimo principai, siūlomi visiems.

1. Kuo mes save vadiname ir kodėl?

Mes esame teistai, krikščionys, katalikai, lietuviai — išpažįstame Dievą, Kristų, Bažnyčią.

2. Ką mes aplink save matome? Mes matome žmogaus tragediją be Dievo ir dvasinei kultūrai grėsmę.

3. Kokios mūsų priedermės,

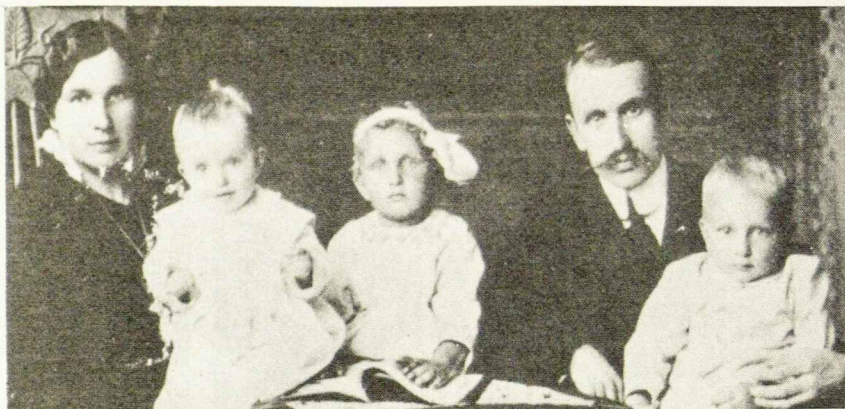
siekiai, ir keliai?

Kristui priklausau ateitis ir tik jis gali atnaujinti mūsų gadynės pasaulį.

Su šiais klausimais jis pradėjo burti lietuviškąją jaunuomenę. Jis pradėjo dvasinio atgimimo sąjudį. Visi kurie čia būrėsi gavo ateitininkų vardą.

Per šią ateitininkiją Dovydaitis siekė dvasinio lietuvių tautos atgimimo. Šios organizacijos nariai buvo geri tėvynės Lietuvos vaikai, jie daug prisidėjo ir Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo kovose. Bet 1930 metais staiga Lietuvos valdžia moksleivių ateitininkų organizacijos veiklą uždraudžia, sakydama, kad visos „ideologinio pobūdžio moksleivių organizacijos uždaromos“, bet tas įsakymas buvo nukreiptas tik prieš ateitininkus.

Ateitininkų požiūriu buvo svarbu ne tiek protestuoti, kiek nekapituliuoti. Savo veiklą perkėlė į pogrindį ir į ją prof. Pranas Dovydaitis įsijungė nuo pačių pirmų dienų.

Dovydaičių šeima 1918 m. Kaune. Tėvas laiko Jonuką, vidury Onutė, prie motinos Juozukas (miręs kūdikio amžiu)

Pranas Dovydaitis, Kauno „Saulės“ gimnazijos direktorius, su V klasės mokiniais 1917.III.19

Profesoriui Stasiui Šalkauskiui būtų šimtas metų

Paulius Bindokas

„Stasys Šalkauskis yra tasai didysis ateitininkijos protas, savo sistema ir logikos galia, savo minties gilumu daug davęs katalikiškam jaunimui amžinos reikšmės, idėjų, kurių ateitininkams gali pavydėti bet kuris kitas sąjūdis“. Taip apie profesorių Šalkauskį sako filosofas Antanas Maceina, taip ir mes šiandien galėtume pasakyti, minėdami šimto metų nuo jo gimimo sukaktį.

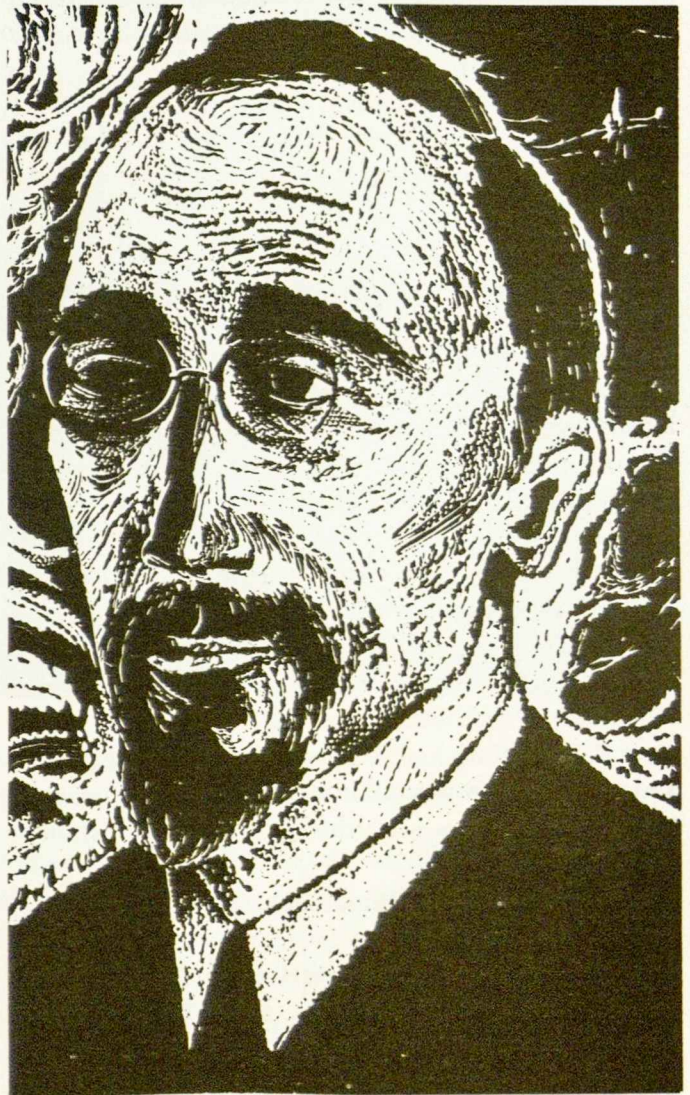
Kaip rašo Juozas Eretas Šalkauskio biografijoje, išleistoje 1960, metais Amerikoje, profesorius Šalkauskis viešų pagerbimų nemėgo ir juose nedalyvaudavo. Jis buvo kuklus žmogus, visų gerbiamas; bet sau garbės neieškojo.

Stasys Šalkauskis, filosofas, pedagogas, lietuvių tautos ideologas, gimė 1886 metais Kėdainių apskrityje. Motina buvo iš bajorų giminės, o tėvas laisvojo valstiečio sūnus. Namuose buvo kalbama lenkiškai, nors šeima save laikė lietuviais. Taigi Stasys Šalkauskis vaikystėje nemokėjo lietuviškai. Ir vėliau, studijuodamas Maskvos universitete ar gyvendamas Turkestane, neturėjo daug progų lietuviškai kalbėti. Čia jis mums, Amerikoje gyvenantiems lietuviams jaunuoliams yra labai artimas, nes mes taip pat esame toli nuo Lietuvos ir mums sunku tobulai lietuvių kalbą išmokti.

Jo kolegos sako, kad Šalkauskio kalboje visada buvo jaučiama, kad jis mažas būdamas ir kitomis kalbomis savo mintis reiškė. Šalkauskis iš namų buvo dvikalbis, taip kaip mes esame. Savo darbu ir pasiryžimu jis kalbos trūkumus nugalėjo, stengėsi lietuviškai gerai išmokti. Kadangi Lietuvos Nepriklausomybės laikotarpio pradžioje lietuvių kalba taip pat buvo tobulinama ir pritaikoma mokslinėms institucijoms, tai Stasys Šalkauskis, kartu su tuometiniais kalbininkais, sudarė įvairioms filosofinėms sąvokoms ir žodžiams lietuviškus atitikmenis ir sukūrė daug naujadarų. Tas filosofijos terminų žodynas buvo išleistas 1937 metais ir padėjo kitiems studentams ir profesoriams filosofijos studijų darbus atlikti lietuviškai.

Maskvos universitete Stasys Šalkauskis studijavo teisės mokslus, bet jo tai nepatenkino. Jis daugiau linko į filosofiją. Filosofija domėtis jį paskatino filosofo Solovjovo ir prancūzų katalikų eseisto Hello įtaka. Jų raštų vertinimai į lietuvių kalbą buvo pirmieji Šalkauskio pasireiškimai lietuviškoje spaudoje. Jie buvo pradėti spausdinti „Ateityje“ 1911 ir 1913 metais.

Šalkauskio raštai lietuviškoje spaudoje atkreipė į jį

lietuvių šviesuolių dėmesį, kurie jam išrūpino stipendiją studijoms Vakaruose. 1915 metais Šalkauskis apsigyveno Šveicarijoje ir pradėjo studijuoti filosofiją Fribourgo universitete. Šveicarijoje jis vis labiau įsijungė į lietuvišką veiklą.

Į Lietuvą grįžo 1920 metais ir įsijugė į akademinį darbą: dėstė Lietuvos universitete filosofiją ir vėliau pedagogiką. Vėliau universitetas buvo pavadintas Vytauto Didžiojo universitetu. Jis veikė Kaune. 1939 metais Stasys Šalkauskis buvo išrinktas to universiteto rektoriumi, bet užėjusių bolševikų buvo tuojau atleistas iš pareigų. Bolševikai uždarė ir teologijos-filosofijos fakultetą, pašalindami Šalkauskį iš profesoriaus vietos.

Šalkauskis daug rašė tuometinėje katalikiškoje spaudoje, bet išleido ir nemažai svarbių veikalų: „Kultūros filosofijos metmenis“ 1926 metais, „Visuomeninį auklėjimą“ 1932 metais, „Ateitininkų ideologiją“ 1933 metais, „Lietuvių tauta ir jos ugdymas“ 1933 metais, ir jau minėtąją „Bendrąją filosofijos

terminiją" ir daug kitų.

Studijuodamas Šveicarijoje ir grįžęs į Lietuvą jis daug dirbo, norėdamas įkurti katalikiško elito sąjungą, vadintą Romuva. Nepavykus to sąjungos organizavimui, Šalkauskis pasuko į jau veikiančių ateitininkų idejinio formavimo darbą.

Juozas Brazaitis savo raštų penktame tome, rašydamas apie Šalkauskį, sako, kad Šalkauskis buvo vienas iš trijų šviesuolių, kurie atnešė lietuvių tautai religinį atgimimą. Kiti du buvo Adomas Jakštas-Dambrauskas ir Pranas Dovydaitis.

Su ateitininkija pirmiausia Šalkauskis susipažino per Prano Dovydaičio redaguojamą „Ateitį“, kurioje buvo spausdinami Šalkauskio straipsniai.

Nepriklausomybės laikais ateitininkų sąjūdis buvo didelis ir reikšmingas visuomeniniame ir mokykliniame gyvenime. Kaip katalikų filosofas Šalkauskis jau buvo kalbėjęs ateitininkams jubiliejinio kongreso metu 1925 metais Kaune. Jis tikėjo, kad ateitininkų organizaciją galima gerokai patobulinti ir per ją išauginti stiprių krikščioniškų vadų savo tautai. 1927 metais jis buvo išrinktas Ateitininkų federacijos vadu. Vadu Šalkauskis sutiko būti tik trejus metus, bet per tą laiką ėmėsi organizacijos tobulinimo. Jau 1925 metais Šalkauskis buvo iškėlęs mintį, kad reikia pertvarkyti sąjungą taip, kad moksleiviai, studentai ir draugai turėtų atskirai veikiančius vienetų, kurie drauge sudarytų Ateitininkų federaciją.

Prieš tuometines klaidingas mintis Šalkauskis pateikė savo principus:

Prieš bedievybę — katalikiškumą. Tai yra galinčiausias ateitininko impulsas ir jo paragintas jis stengsis „visa atnaujinti Kristuje“.

Prieš internacionalizmą — tautybę. Tikras jos supratimas apsaugos jį tiek nuo šovinistinio siaurumo, tiek nuo marksistinio internacionalizmo.

Prieš šunkelius visuomenėje — prasmingą visuomeniškumą. Ateitininkas dalyvauja viešame gyvenime; stengdamasis jį formuoti pagal teisės, tvarkos ir solidarumo principus.

Prieš nuvertinimą mokslo — inteligentiškumą. Tikras inteligentas rūpinasi ne tik siaura savo profesija, bet lavinasi vispusiškai.

Šalkauskio vadovavimo ateitininkams yra trys periodai: pirmasis tai sąjungos perorganizavimas, antrasis — kai jis oficialiai ėjo Federacijos vado pareigas, o trečiasis, kai jis ir toliau rėmė organizaciją savo idėjomis, pasitraukęs iš vado pareigų.

Juozas Brazaitis apie Šalkauskį taip rašo: „kai ateina didelės sausros, gelbsti gilūs šuliniai. Pats ateitininkų atsiradimas buvo ne kas kita, kaip naujo šulinio tautoje atkasimas. Kai tauta suseraga kuria dvasine negerove, toji Apvaizda padeda surasti žmogų,

tinkamiausią kaip tik pro šią negerovę praveisti. Man rodos, kad Šalkauskis buvo vienas iš didžiausių mūsų tautoje“.

Stasys Šalkauskis buvo labai religingas žmogus. Evangelija buvo jo maloniausiai skaitomas religinis raštas. Jis ateitininkams kalbėjo, kad jaunuomenė savo rateliuose turėtų skaityti ir studijuoti Šventąją raštą, kad Evangelija pasidarytų jaunimo dvasinis vadovas. Jis rūpinosi jaunimo ir lietuvių tautos dorinimu, bet tikėjo, kad tas dorinimas pirmiausia turi būti pradėtas nuo kunigų. Jis teigė, kad neužtenka būti dvasiškiu, bet reikia būti dvasingu dvasiškiu. Šalkauskio kritika buvo dažnai nukreipta prieš kai kuriuos kunigus, ypač iš senosios kartos, kurie per daug kreipė dėmesio į pinigus, žemę, savo ūkius, o per mažai į religinę savo pašaukimo pusę. Jam nepatiko kunigų kalėdojimas, duoklių iš žmonių ėmimas, nes tai žemina kunigo orumą. Jis siūlė, kad tuos reikalus tvarkytų tam tikras parapijos komitetas. Ypač jis buvo priešingas klebonams, kurie skubėjo rūpintis žemiškais, o ne dvasiškais turtais. Tuo pačiu jis nuolat kvietė ateitininkus žadinti savo tarpe kunigiškus pašaukimus, o taip pat ragino pagilinti savo mokslą, nes teologai yra pirmieji, kurie formuoja pasaulėžiūrą.

Šiuo atveju mums Stasys Šalkauskis yra taip pat artimas, nes išeivijoje dažnai iškyla tos pačios kritikos kunigams ir tie patys rūpesčiai lietuviškos dvasininkijos ateitimi.

Profesorius Šalkauskis savo studentams sakydavo, kad tikras inteligentas turi įgyti platų bendrą išsilavinimą ir savo asmenybės pažinimą. Kiekvienam darbui reikia iš anksto nustatyti tikslų planą, nes planas, tai jau pusė darbo.

Iš kelių minčių jau galima susidaryti vaizdą apie Stasio Šalkauskio dvasinę išvaizdą ir jos gilumą. Kad geriau galėtume suprasti šį mums svarbų asmenį, pažiūrėkime, kokia buvo jo kūniška išvaizda. Apie ją Juozas Eretas rašo, kad Šalkauskis buvo „aukšto ūgio, liesutis, jis padarė išpūdį trapius sutvėrimėlius, kurį ir lengviausias vėjelis gali nupūsti. Jo eisena buvo tokia netikra — tiesiog norėjai jį paremti, kad neparvirstų. Nepaprastas buvo ir jo laikymasis, nes Šalkauskis visuomet buvo mandagus, švelnus. Tokio mandagumo žmogaus dar niekad nebuvau sutikęs. Dailiu savo elgesiu jis buvo tikras aristokratas, dvasios aristokratas. Šalkauskis nebuvo etiketo žmogus, nes jo mandagumas plaukė iš pagarbos žmogui, iš meilės artimui“.

Stasio Šalkauskio žemiškasis gyvenimas užsibaigė 1941 metais, tačiau jis Lietuvai, o ypač ateitininkams paliko tokį turtą, kuris nepaseno ne tik per tą šimtą metų nuo Šalkauskio gimimo, bet ir niekuomet nepasens.

Atrodo, kad geriausiai užbaigti būtų vieno svetimosios žodžiais, kuris pažinojo Stasį Šalkauskį: „Jeigu visi žmonės būtų tokie kaip jis, nebūtų pasaulyje skriaudų, neapykantos, nei karų, nei revoliucijų“.

© 1985 Jonas Kuprys

Kaimų Takeliais

Antanas Vaičiulaitis

Iš Antano Vaičiulaičio knygos „Vidurnaktis prie Šeimenos“ išleista Ateities Literatūros fondo 1986 metais.

Ežiomis per kaimų laukus ėjo du seneliai.

Abu keliavo tylėdami — jis pirmas, ramstydamasis lazda ir paskendęs savo mintyse, o jinai trepleno paskui, basa, apsilvikiusi senoviškais drabužiais, su eglių raštais bei kriputėmis, ir vis stengėsi perprasti, ko jos vyras šiandien toks apniūkęs, kad štai nuo pat miesto net burnos nepravėrė.

Gerokai atsilikęs, sekė berniukas, jų anūkelis, kurio galva retkarčiais kyštelėdavo pro rugius.

Buvo patsai vasaros vidurdienis.

Kiek tik akys aprėpė, aplinkui laukuose ir pievose nieko nematė, tik tuos du karšintčius, slenkančius pro javų lyses.

Grižo namo iš bažnyčios, palaidoję savo giminaitį Roką Sarpalių. Rado jį negyvą jo paties vaikai, išėję į griovius kmynų pasirinkti. Gulėjo žmogus užvirtęs, mėlynas akis pastulbinęs į dangų, o ant smilkinio buvo sukrešėjęs kraujas. Nei policija, nei kaimynai taip ir negalėjo pasakyti, kas jį užmušė. Vyras buvo geras, nesipyko — ir kam jis galėjo pareiti į kelią! Taip Roką Sarpalių užkasė po beržais, — ir tu jo neprikelsi. O ten, ant žemės parpuldama, verkė jo žmona, kad ją reikėjo nuo kapo atplėšti. Striūbavo sūnūs ir dukterys, maži našlaičiais palikę.

— Va tai ir supaisyk Dievulio kelius, — pagaliau tyliai prašneko senelis, lyg sau, o ne kam kitam sakydamas.

— Ar man kalbi? — priėjusi pasiteiravo moteriškė ir kažkaip gailiai žiūrėjo į savo vyro veidą.

Jis nieko nepratarė, tik sustojęs apsižvalgė ties kaimo kapinaitėmis.

Paskui jis akis nuleido į žemę po savo kojomis, lyg laukda-

mas, kad ji štai prašneks ir išaškins, kas jį krimto. Jo skruostai dar labiau susiraukė, lyg jis stengtųsi ką atsiminti, ar ko labai gailavo...

Neiskentusi ji tarė:

– Ar gal tau sopa?

– Kur čia?... – numojo jį ranka ir pakėlė akis.

Ilgai žiūrėjęs į ūkius ir sodus, į kviečių ir miežių laukus, ligi pat akiratio, kur mėlynavo giria, senelis pasakė:

– Tai vis dėl Roko.

– Taigi, taigi, – skubiai pritarė moteris, pamačiusi vyro rūpestį. – Kad bent žinotum, kas taip padarė. Galėtum suimti ir nubauti...

– Nors ir tai..., – sumurmėjo senelis, matyt, nepatenkintas, kad jį nesupranta jo minties.

Ir jis atsisėdo prie kupetos sieno. Šalimais pritūpė ir moteris.

Valandėlę tylėjęs, jis pasakė:

– Va ir laužau galvą: kam Dievuliui to reikėjo!

– Negi Dievulis čia dėtas... Atejo negeras žmogus ir užmušė.

– Tau lengva taip šnekėti, o man ir neaišku, kam Dievulis leido jį nužudyti... Visą kelią kremtuosi...

– Ką gi čia tau besuvesiu savo silpną proteliu... Bene mums Dievo galybė žinoti, ar su Juo lygtis!...

– Tiek tai dar ir aš susigraibau...

– O daugiau reikėjo kunigėlio pasiklausti. Jis tam ir šventus mokslus ėjęs, lotyniskas knygas skaito.

– Kaipgi – teiravaus, teiravaus, kai po pakasynų ėmė skirstytis. Priėjau, pabučiauvau į ranką ir sakau: taip ir taip, dvasiskas tėveli... Viską išdėsciau, kas ant širdies gulėjo. Klausėsi jį atidžiai, pagalvojo ir taip man paaiškino: tokia Dievulio valia...

– Teisingai pašnekejo, – samprotavo moteris.

– Gal ir taip, o man vis tiek neaišku, – kalbėjo jį, liūdnei žiūrėdamas į laukus. – Kunigėlis dar sakė, kad žmogus turi laisvą valią...

– To mane dar mažą mokino klebonas Lankeliškiuos...

– Taigi žmogžudys turėjo laisvą valią, o Rokas – ne...

Moteris net kilstelėjo nustebusi.

O jį štai kalbėjo:

– Žmogžudys galėjo rinktis: užmušti ar gyvą palikti, o Roko niekas nepaklausė – nori ar nenori tu mirti?

Dabar ir jį kažką svarstė. Turbūt nieko nesumetusi, ji tik paklausė:

– Na, ir ką kunigėlis į tai?

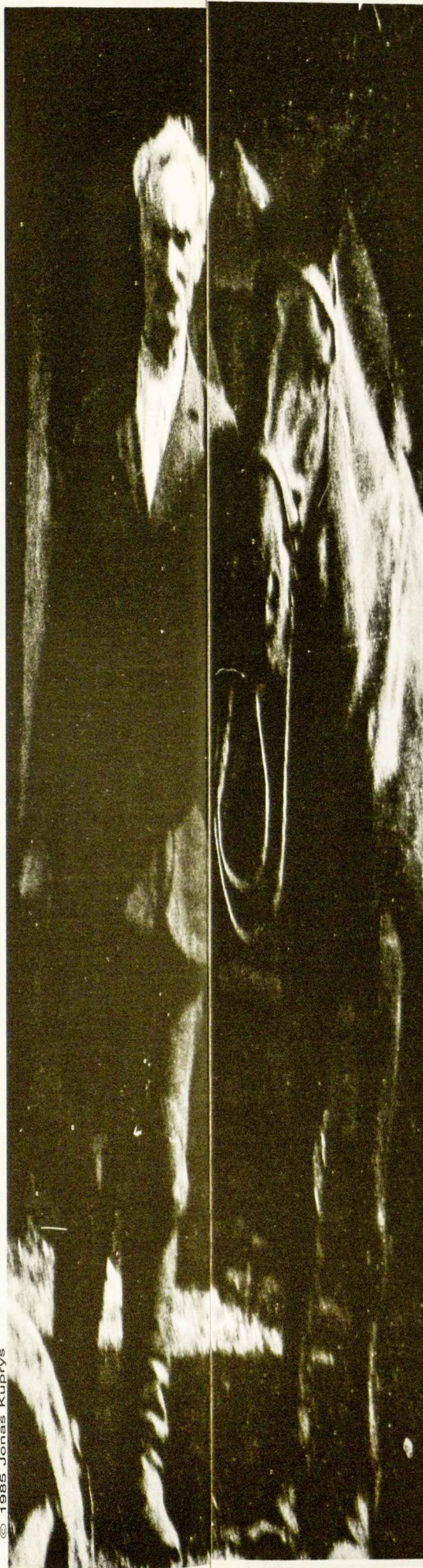
– Ogi nieko... Tik pasilenkė paguosti našlės, kuri raudodama vis neatsiplėšė nuo kapo.

Ir jis nutilo, kietai žiūrėdamas į kažką, pro kurį jo protas negalėjo prasiskverbti.

Čia prie jų pribėgo anūkelis, lig šiol pievoj skabęs rūgštytes. Jis norėjo maudyti šeimoje, kuri už kapinačių vingriavo per lankas ir kur klegėjo vaikų balsai.

Seneliai jam leido, ir berniukas netrukus jau puškenosi upėje.

© 1985 Jonas Kuprys

Jiedu vėl likosi vieni.

Jis tebežiūrėjo į tolį, lyg laukdamas, kad iš ten, pro javų laukus, kažkas ateis ir jam atsakymą atneš. Jinai gi iš po savo sijono klosčių išsitraukė skarelę, atsirio sūrio ir kystelėjo vyriui, kuris tik ranka numojo, kad jo netrukdytų. Tada ji pati viena ėmė valgyti, ilgais, surūdijusiais kapliais krimsdama sudžiūvusį sūrį, arba tiesiog čiulpdama.

Senelis ilgai žiūrėjo anapus pievų ir girios, kol kažkas jam pakuteno ranką. Jis žvilgtelėjo: per plaukus rėpliojo, kraipydamas ūsus, raudonai ir mėlynai dryžas vabaliukas, kurį, dar maži būdami, vadindavo agnieskėle.

Paėmęs atsargiai, kad nesutraiškytų, jis nukėlė vabalą ant žolės. Agnieskėlė lipo žole ir vienu tarpu svirstelėjo į šoną, vos nenukrisdama. Valandėlę ji nejudėjo, paskui, atsigriebusi, vėl pradėjo savo kelionę – lėtai ir atsargiai. Pagaliau ji rado kietesnį stagarą, kopė juo aukštyn ir, pasiekus viršūnę, praskėtė sparnus, kurių ji turėjo dvi poras: viršų kietus, o po jais – tokius mėlynus, švelniucus lyg žėručiai.

Agnieskėlei nulėkus, senelis atsirėmė galva į kupetą ir užsitraukė skrybėlę ant akių. Jis vėl skendo savo mintyse, kurias protarpiais sutrikdydavo vaikų klegėjimas upėje ar iš sodybų atneštas dalgį tynimas. O anapus kelio dūzgė liepa, pilna bičių, kaip koks didelis avilys. Kai iš ten padvelkdavo vėjelis, visur aplinkui pakvipdavo medumi. Liepa vis dūzgė ir dūzgė, čia garsiau, čia tyliau, kol ji paskui visai ėmė tolti ir nykti, ir jau buvo vos vos begirdima.

Nuleidęs galvą į sieną, senelis miegojo.

Jinai gi liovės čiulpusi sūrį, nupurtė trupinius iš sterblės ir nuėjo į kapines.

Viskas tenai buvo sena: ir kapai žolė apaugę, idubę, ir kryžiai apkerpėję, ir gėlės pusiau laukinės.

Jinai ėjo žiūrinedama, kol viename šone, į upės pusę, rado didelį, azuolinį, dar beveik sveiką kryžių. Jį įsistebėjo Izidorių Artoją ir jo jaučius, kol ūmai ji vos neknystelėjo: gal kokia vėlė iš tų kapelių dar kenčia skastykloje? Ir nieko, nieko seniai neliko iš jos giminės, kas už ją sukalbėtų poterėlį.

Moteris išsiėmė rožantių, atsiklaupė prieš Izidorių Artoją ir meldėsi už čia palaidotas veles.

Kai ji taip šnekejo si Dievuliui, pūstelėdavo vėjelis, sučirpindavo alyvas, ir jai kartą net pasidingojo, kad štai viena vėlė, lyg koks mažas vaikutis, atsiliepė į ją iš šakų – tokiu gailiu balsu.

Ji meldėsi ir meldėsi, kol sukalbėjo visas tris dalis.

Tada ji persižegnojo, pabučiaavo kryžių, paskui žemę ir pamazėle išėjo iš kapų.

Vyras dar miegojo.

Tačiau jo sapnas buvo neramus: žmogus lyg bandė ranka gintis, niurnėjo „ne-ne-ne“, tartum prie jo kas kabintųsi.

Ji pakrutino jį už peties ir prikelė.

Kurį laiką jis žiūrėjo nesuprasdamas, lyg apdujęs.

– Gal strėnas nugulėjai? – susirūpinusi klausė ji.

Kiek pasidėjęs prie kupetos, jis atitoko ir persižegnojęs tarė:

— Amžinatilsį už tavo vėlelę...

Kai ji vis dar nesuprato, jis paaiškino:

— Ogi Roką sapnavau... Atėjo, rodos, jis pas mus į klėtį, kaip aną dieną, kada skolinosi rugių, stovi ir žiūri į mane. Žiūri į mane ir rodo kruviną smilkinį... Tik matau, kad jo lūpos kruta...

— O gal pasakė, kas jį užmušė? — nutraukė moteris.

— Tylėk, — nepiktai tarė jis ir vėl kalbėjo: — Ir jis šnabžda man: „Kodėl mane užmušė, kodėl manęs niekas nepasiklausė?“...

— Ir ką tu jam?

— O aš stovėjau prieš jį tokis kaltas, kad negaliu jam atsakyti... Paskui tu atėjai ir prižadinau...

Čia žmogus neramiai apsidairė aplinkui.

— Va, rodos, ir dabar jis ten stovi liepos ūksmėje ir laukia mano žodžių, — tarė jis.

Tai pasakęs, jis labai ilgai tylėjo.

Paskui atsirėmė lazda į žemę ir ėmė stotis.

— Krutėsime namolei, — prabilo senelis, pakilęs ant kojų. — Tik kur anūkėlis?...

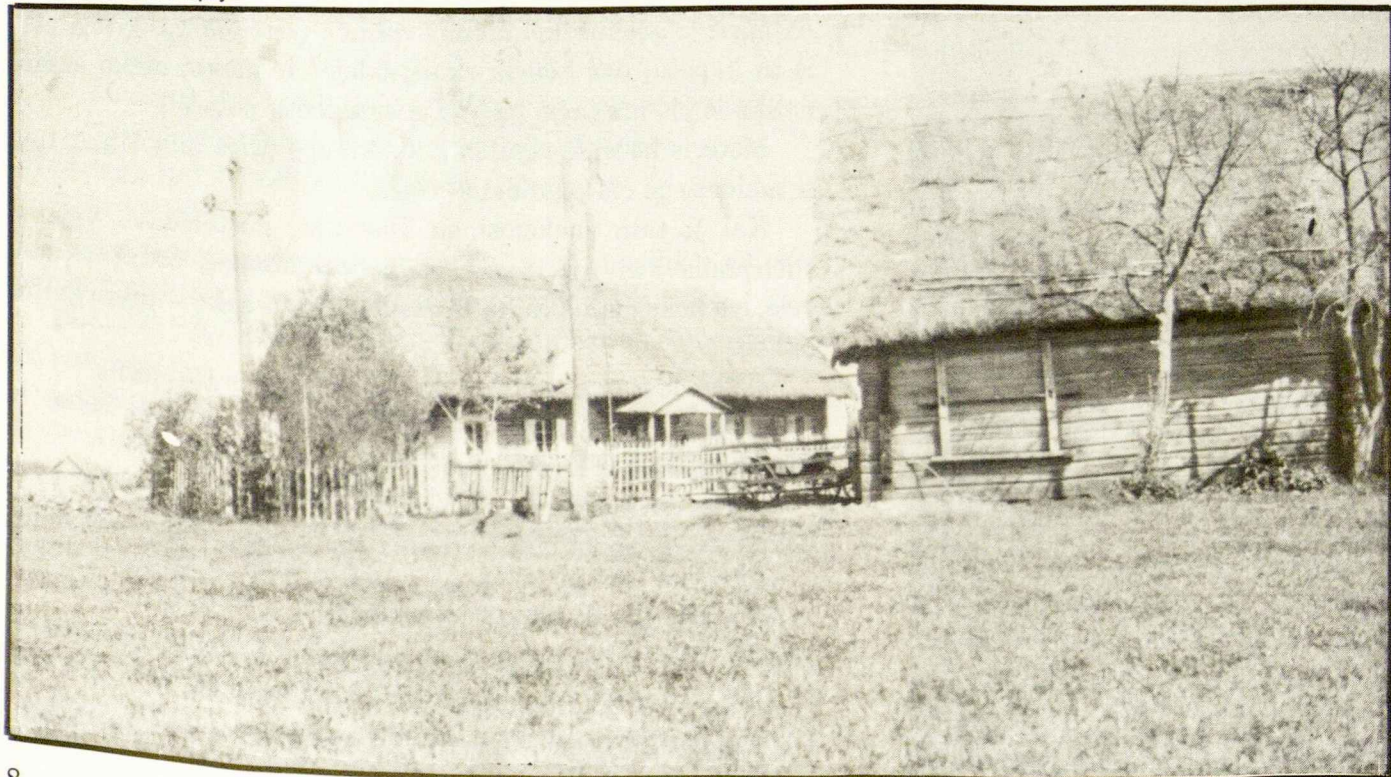
Vaikas buvo jau išsimaudęs, sėdėjo pievoje ir gliaudė rugio varpą.

Ir vėl slinko jie kaimų takais, supleišėjusiais nuo vasaros karščių. Ėjo ežiomis tarp laukų, mažėdami ir nykdami, kol visai dingo, įsilieję į rugių ir miežių dirvas ir į mėlyną girios režį ten tolumoje.

Aplinkui vėl paliko tušti laukai, kur ilsėjosi ir alsavo vasarų kaitra. Paliko tas žydras dangus, kurio neniaukstė nė vienas debesėlis.

Tik pačiu pakraščiu, vos pralindusios pro girios medžius, stūksojo baltos ir skaisčios tolimų debesų viršūnės.

© 1985 Jonas Kuprys

Ateitininkai ir kūryba

Vėjas G. Liulevičius

Prieš atvykdamas į mūsų jubiliejinę stovyklą, jau buvau susidaręs bendras pažiūras į klausimus, kuriuos buvo atsiuntęs AF vadas Juozas Polikaitis pagalvoti ir panaudoti simpoziume apie kūrybinę iniciatyvą. Maniau, kad tikrai bus proga jaunesniam studentui originaliai pasakyti dalykų, kurių vyresniems gal nedažnai tenka girdėti. Per stovyklą tačiau pamačiau, kad mes turime labai daug bendrų minčių, labai daug sutarimų ir kad esame iš esmės bendraminčiai šiais klausimais. Teoretinėje plotmėje ginčų bus nedaug. Rodos, kad tam

originalumui bus mažai progos, bet dėl to laukia didesnis pasitenkinimas: tuos bendrus sutarimus galėt integruoti, viens kitam juos išdėstyti, ir suprasti iš pagrindų, kas jie yra.

Mums, lietuviams, yra labai pravartu dažnai aiškintis mums rūpimus dalykus. Šitaip atnaujinama mūsų kultūrinė sandora vienu su kitais. Savo ankstesnėms sutartinėms nuomonėms galima priduoti naują skonį. Tad ir šitos mintys remiasi ir atspindi ką tik praėjusią jubiliejinę stovyklą, bet taip pat ir praeities ateitininkų „nemirtingųjų“ raštus ir pavyzdžius.

Aš bandysiu suvesti, integruoti visa tai, parodyti, kaip galima konkrečiai apibrėžti mūsų programą, ir kokie yra mūsų sutarimai.

Atrodo, kad kunigas Yla gerai suprato kūrybos savitą dinamiką. Tai buvo jo charakterio bruožas, kuris pasireiškė jo santykiavime su mumis, ypač jaunaisiais. Pirmasis tos dinamikos dėsnis yra šis: kur leidžiama laisvai kurti, ten ir kyla daugiau visokios kūrybos. Įvairume bręsta menas ir menininkai. Kai įvairumas, pliuralizmas yra suvaržomas bet ko vardan, toji išranka žaloja kūrybos estetinę kokybę. Išranka pagal bet kokius

principus, išskyrus sąžiningus ir griežtus estetinius kriterijus, yra uždėjimas menui svetimų varžtų. Iš tuštumos neatsiras aukšto lygio kūryba. Čia yra kūrybos paradoksas: nors meno kūriniai gali mum būt nuostabūs, pats jų kūrimas priklauso ir kyla iš kasdienybės, iš paprastų sąlygų.

Dabar ateitininkuose ne tik mūsų politiniam veikimui, ne tik mūsų asmeniškam santykiavimui vieniems su kitais, bet ir laisvam išsireiškimui viešpatauja atvira, liberali situacija. Aš ją tokia laikau. Manau, kad dabartinė situacija yra daug geresnė ir palankesnė kūrybai, negu kokia buvo prieš dvejus metus, kada buvo kalbama apie pornografiją, kada buvo bandoma menui ir kūrybai uždėti jiems svetimus standartus. Manau, kad verta šitą atvirumo nuotaiką toliau palaikyti, kad pravartu ir toliau leisti mums visiems kartu vystyti šitą kūrybinę laisvę.

Šitam procese reikia vengti be reikalo sielvartauti, dūsauti dėl kažkokių dingusių milžinų epochų. Tai neproduktyvu. Niekad nebuvo užburti laikai kūrybai. Niekad nebuvo aukso amžiaus. Visada dalykai keičiasi, ciklais eidami, kai kada geriau, kai kada — blogiau. Tačiau niekada nebuvo toks laikas, kai kiekvienas parašytas žodis buvo tiksliai šedevras.

Yra svarbu suprasti pagrindines kūrybos sslygas, sakytumė, kūrybos formulę. Puikios kūrybos — šedevro formulė susideda iš laisvės ir atsakomybės. Atsakomybė yra pajutimas pareigos, pasiruošimas užsiangažuoti, bendraminčių pasiryžimas rimtai ir konstruktyviai kritikuoti savo draugų kūrybą, apie ją rimtai galvoti ir save taip pat rimtai traktuoti. Rimtai vertinadami savo menininkus, iškeliamo asmenybės. Jaunieji menininkai turėtų būti labai liberaliai iškeliami. Jeigu visuomenėje žaisime favoritais, tai reikia žaisti su daugeliu favoritų. Čia yra būdas aplinką paversti atvira ir laisva ir konstruktyvia. Kaip jau anksčiau

minėta, tuštumos niekam nereikalingos, nežiūrint kaip idealiai tyros ir tuščios tos tuštumos būtų. Jaunimui reikia rodyti (tai jau buvo minėta keliose ankstesnėse paskaitose) aktualios praeities ir dabarties modelius — žmonių, gyvenusių kūrybiškai. Nereikia kurti visai iš pradžių, reikia toliau statyti ant esamų pagrindų. Svarbu ir naudinga suprasti ir naudotis kultūriniu testinumu. O kadangi naujas menas visada kyla ankstesniame suprantamam kontekste, tai ir mūsų pastangų prasmingumas yra garantuotas.

greičiau viena specifika pažiūra, nusiteikimas. Tai yra savitas supratimas to, kas krikščionybėje yra gera ir vertinga, operuojantis pas ateitininkus. Tą krikščionybės vertybių suvokimą galima apibūdinti kaip laisvės branginimą, visuomenės pabrėžimą, ir iš esmės demokratišką prieigą prie bet kokios veiklos ar santykiavimo. Šitai pažiūrai ypač stipriai atstovauja kun. Vytautas Bagdanavičius ir ją labai dažnai spaudoje iškelia, kaip komplikuoatą, bet kaip labai svarbią. Mums reiktų vienas kitam vis kartoti: kai kurie bendri sutarimai

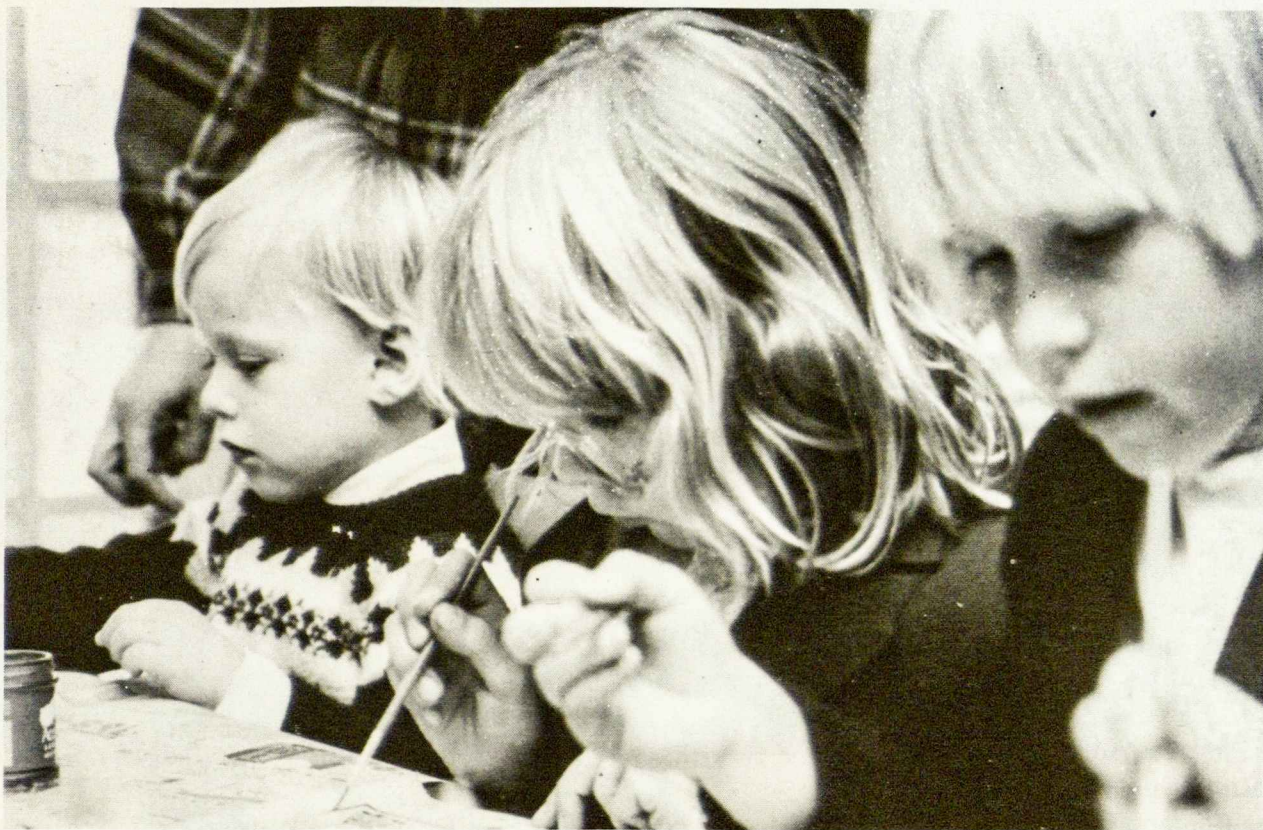
Studentų Ateitininkų Sąjungos Žiemos Stovykla Neringoje 1986-1987 m. Talentų Vakaras: „Daina apie Neringą”. Iš kairės: Arūnas Pemkus, Jonas Činkus, Arėnas Bukauskas, Eglė Lesniauskaitė, Henrikas Šatinskas

Taigi verta kreipti dėmesį į žmogiškosios kūrybos modelių ieškojimą, prisiėmimą — tarsi meno šventųjų ikonų sau išstatymą ir pasikabinimą. Tai viena gairė, kurios reikėtų laikytis.

Juozas Polikaitis, mūsų Federacijos vadovas, siūlė šį klausimą svarstyti mūsų krikščioniškų pažiūrų šviesoje. Ateitininkai atstovauja krikščioniškai pažiūrai į kūrybą. Tačiau mums svarbu suprasti, kad tai nėra viena bendra visiems krikščionims pažiūra, bet

dingsta iš mūsų visuomenės, jei jie nėra periodiškai atremontuojami. Tai yra tartum nuoma nebūtų užmokama už mūsų bendrus sutarimus.

Pas lietuvius, kaip Dalia Katiliūtė-Boydštūnienė savo paskaitoje dar jubiliejinėje stovykloje iškėlė, tebėra tikrai aktualus, nors ir ne visai malonus klausimas: kodėl lietuviškas minčių ir visuomeninių rūpesčių pristatymas dažnai jaunimui nepatrauklus, nuobodus? Lietuviai turėtumėm smarkiau ban-

Linukas Dailidė, Erika Braune, ir Audra Kazlauskaitė smarkiai dirba dažydami per darbelių Partizano Daumanto kuopos susirinkimo metu.

dyti rūpintis pristatymo formomis, savąja retorika. Pati forma ir pristatymas pajėgia išjudinti jaunimą ar net vyresnius į prasmingą kūrybą ar veiklą. Agitacija remiasi mažiau turiniu, negu aktualių ir patrauklių pristatymu. Tai yra klasiškos formos. Nors mes naudojames klasiškomis formomis, galime leisti jas jaunimui patirti kaip revoliucines inovacijas. Tuo tarpu mes teįstengiame jomis naudotis arba labai sausiai, arba perdėtai sentimentaliai. Mūsų knygos, istorija ir literatūra nemoka pritraukti, kartais atstumia savo atitolimu nuo mūsų galvosenos ir jausenos. Jubiliejinės stovyklos metu jaunimo tarpe mes privačiai, neoficialiuose pasikalbėjimuose, studentai ir vyresnieji moksleiviai, aptarėme šiuos klausimus visai spontaniškai. Iš kilo viena nauja, stipriai keliama nuomonė, kuri, man atrodo, gal mažiau pažįstama sendraugiam ir vyresniems studentams. Ši nuomonė yra, kad kūryba nėra nepriklausomas, tik savo jėgomis paremtas ir laisvai stovintis siekis, bet įrankis laimės ir grožio ieškojime. Tai būtų, angliškai

išreiškus, „the aesthetic moment“, „the aesthetic mood“. Ši pažiūra yra labai racionali ir, sakykime, pravaranti, nes tada kūryba ir tos kūrybos įvertinimas puikiai pritampa prie mūsų bendro ateitininkiško charakterio. Rašymas ir skaitymas – tai ta pati iniciatyva.

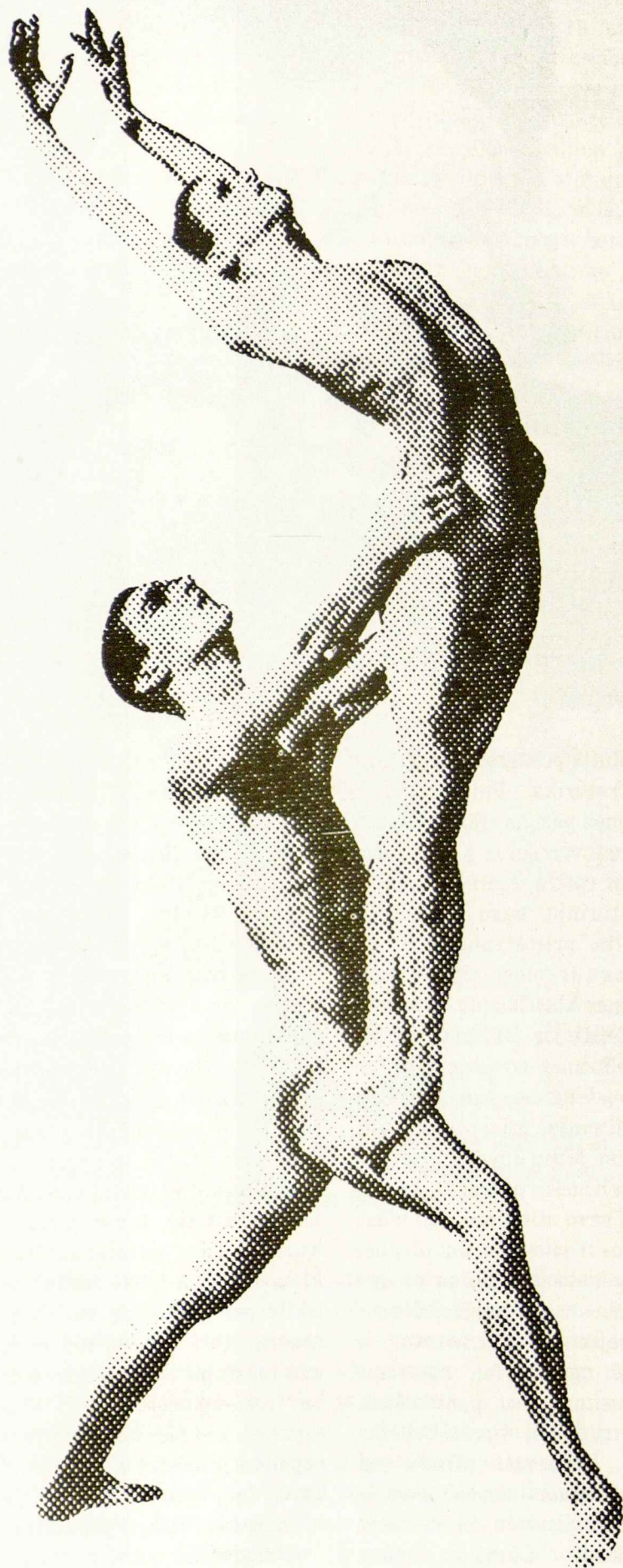
Jaunimas maldauja lietuviškos spaudos vadovus ir tuos, kurie yra atsakominguose pozicijose, kad baigtų intrigas ir asmenišką kovą. Tai yra neleistinas elgesys, laiko gaišinimas. Dėl trivialių priežasčių ištumiami tie, kurie prasmingai kuria. Tas netolerantiškumo klausimas jau labai dažnai mums iškilo per jubiliejinę stovyklą. Tą spaudą, kuri dar vis tuo verčiasi, mes turėtume išmokyti ignoruoti arba tiems žmonėms duoti stipriai suprasti, kad mes kaip ateitininkai negalime prileisti tokio elgesio. Tas, kuris taip verčiasi, negali savo sąžinėje save laikyti ateitininku.

Baigdamas norėčiau taip pat konkrečiai raginti Ateitininkų Federacijos valdybą ir apamai mus, ateitininkus, kad užsiimtume jaunimo gretose skleisti „Ateities“

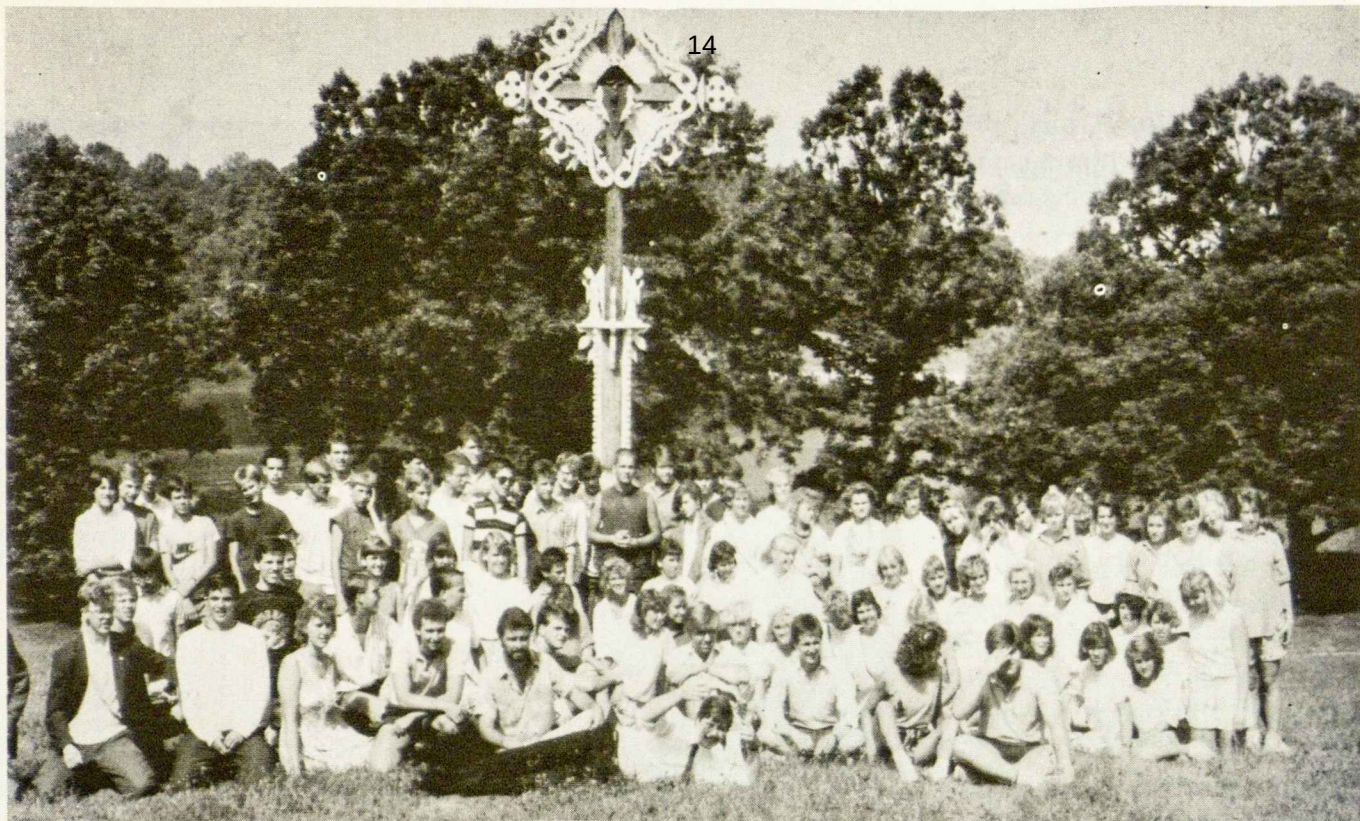
literatūros fondo leidinius. Tai jau yra daroma prie knygų pardavimo stalų, bet čia vis dar ne visai išnaudojamos mūsų leidyklos leidinių platinimo galimybės. Aš pats asmeniškai raginčiau, kad „Ateities“ literatūros fondas imtųsi išspausdinti Vinco Ramono raštus, nes jis iš tiesų gal vienintelis lietuvių pasaulinio masto romano rašytojas.

Mano konkretūs pasiūlymai būtų: pirma, „Ateities“ žurnalas yra mūsų susisiekties vienu su kitais priemonė. Per ją viską galima atlikti: galime skelbti, galime skleisti, galime mintis ir projektus platinti, galime diskusijas vesti. Mums reikia pasiryžti savo spaudą vertinti ir ja naudotis. Čia ypač yra klausimas atsakomingo priėjimo jaunimo tarpe. Mes negana skaitome lietuviškos spaudos, mes negana skaitome lietuviškų knygų. Atsispindi mumyse bendras lietuviškas neraštingumas ir neapsiskaitymas. Lietuvių visuomenė ir čia, ir tėvynėje nėra priėjusi to vystymosi taško, kad visuomeninis gyvenimas būtų vedamas raštiškai. Kaip

sakiau, nuobodžios daugelis knygų, tačiau pas lietuvius yra ir puikių knygų; gal jaunimas jų nepakankamai ieško. Antras pasiūlymas — modelių sukūrimas. Spauldoje reikia cituoti šituos modelius, reikia jaunuosius ir vyresnio amžiaus menininkus pristatyti kaip tikrus žmones, o ne kaip mitologinius padarus. Ir „revoliucinis“ pasiūlymas: „T-shirts“ gaminimas. Todėl, kad Vyto Čuplinsko padarytas „T-shirt“ supažindina jaunimą su nemirtingaisiais ateitininkais, būkit užtikrinti, kad jisai daugiau išjudins ir sudomins jaunimą, negu bet kuri viena paskaita per visą šitą konferenciją ir per visą mūsų stovyklą. Ir pagaliau norėčiau prieiti prie trečio pasiūlymo, ar geriau problemos. Konferencijoje, nors labai daug buvo kalbama, kad „konkrečiai“ siūlykime, „konkrečiai“ darykime tą, „konkrečiai“ pasiryškime tą ar kitą daryti, mano asmeniškai nuomonė yra, kad tai labai sunkus dalykas, tasai „konkretus“ vienetų darbas. Iš tikrųjų mes todėl susitinkame konferencijose ir stovyklose, kad galėtume savo bendrus sutarimus ir nesutarimus savotiškai patirti ir pasvarstyti plačioj ateitininkiškoje visuomenėje. Reikia mums jautresnio suvokimo, kuris yra tie mūsų bendri supratimai. Tie mūsų supratimai būtų: mums reikia toliau daugiau laisvės, toliau tolerancijos bohemiskumui tarp jaunimo, daugiau atsakomingumo tarp jaunimo, ir atsakomingumo vyresniųjų santykiavime su jaunaisiais. ir atsikratyti nuobodulio, kuris mums labai gadina reikalus. Norėčiau baigti citata iš kun. Ylos knygos apie Čiurlionį: „Sprendžiant iš kūrybos, ne vienam atrodė, kad jo pasaulėžiūra ir pasaulėjauta turėjusi būti labai išskirtina. Spėliota ir tebespėliojama, kokios pažiūrų kryptys bei sistemos galėjusios jį paveikti tokiu neįprastam pasaulio vaizdui, jo sąrangai bei vizijai“. (psl. 413). Čia apie Čiurlionį, o šitą pritaikius

mums, ateitininkams, tai būtų: vaizdas — krikščionybės ir tolerancijos, jo vizija — žmogaus karalystė, jo sistema — laisvė, jo išstobulinimas. Garbė Kristui!

Ištraukos iš stovyklautojų laikraščelio

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ 1986 STOVYKLA DAINAVOJE

Birželio 22 dieną susirinko vadovai ir jaunimas Dainavon 1986 m. moksleivių stovyklon. Stovyklautojų prisistatė 97. Sekmadienio vakarą stovykla buvo oficialiai atidaryta pirmos savaitės komendantės Dainos Tijūnėlytės. Stovyklautojai buvo supažindinti su vadovybe: stovyklos vadove ir programos koordinatore — Dalia Katiliūte-Boydstuniene, kapelionu — tėvu Leonu Zaremba, komendantais — Daina Tijūnėlyte (pirmą savaitę) ir Vitu Laniausku (antrą savaitę), muzikos vadovu — Viktoru Raliu, vandens sargais — Marium Gražuliu ir Marium Katilium-Boydstun, medikais — Eriku Vasiliausku ir Nijole Lukošūniene, ūkvedžiu — Marium Katilium-Boydstun, šeimininke — Daina Tatarūniene. Mergaitėms vadovavo Rūta Musonytė, Dalia Polikaitytė, Zita Prakapaitė, Daina Tijūnėlytė, ir Rasa Tijūnėlytė. Berniukam vadovavo Darius Barzdukas, Vėjas Liulevičius, Audrius Polikaitis,

Darius Polikaitis ir Erikas Vasiliauskas. Vakare lauke prie Nebaltųjų Rūmų buvo suruošti susipažinimui žaidimai.

Pirmadienis buvo paskirtas „pilnos draugystės“ diena. Dauguma kambarių gyventojų kalbėjosi apie draugystę savo rytiniuose susikaupimuose su vadovais. Buvo pristatyti užsiėmimų būreliai ir stovyklautojams buvo leista pasirinkti, į kurį stoti. Darbo būreliuose moksleiviai dalyvavo pašnekesyje apie dabartinę Lietuvą, pasikalbėjo su kun. Zaremba ir jam kėlė religinius klausimus, šoko, meno pamokoje kūrė kolažus ir stebėjo filmą „The Defection of Simas Kudirka“. Vakarinė programa — ieškinys ir vėliau žaidimas „Koks prots“ visiem labai patiko. Diena užsibaigė sausainiais.

Antradienį buvo švenčiamos Joninės. Atvyko Dovas Šaulys iš Čikagos stovyklautojams pakalbėti apie Lietuvos netekimą nepriklausomybės. Prieš vakarienę

visi dalyvavo šv. Mišiose. Per vakarinę programą stovyklautojai metė vainikus burtais. Per laužą kiekvieno kambario gyventojai pralinksmino įvairiais pasirodymais. Vienas berniukų būrelis sukūrė dainą, apie ką lig šiol buvo stovykloje patyrę. Kiti inscenizavo Joninių papročius. Vadovai suvaidino „Fantazijos salą“. Vakarą pasibaigė su skaniu pyragu naktipiečiams.

Trečiadienį buvo malonu vėliau keltis. Vadovai pravedė nekasdieninę bendrą mankštą kitoje pusėje ežero. Po mankštos stovyklautojai parbėgo atgal kelti vėliavas. Likusi dienos dalis buvo gan kasdieninė, su sportu, dainavimu ir darbo būreliais iki vakarinės programos pradžios. Programa buvo atskiri mergaičių ir berniukų vakarai. Mergaitės prie savo laužo dainavo ir valgė sprogūzus, kai berniukai kitoj pusėje ežero tamsoje žaidė vėliavėlių žaidimą.

Tik atsikėlė ketvirtadienio rytą

visi stovyklautojai nuskubėjo pažiūrėti į sporto šventės komandų sąrašus, pamatyti, ar jiems teko atsirasti geroje komandoje. Po kasdieninio barakų tvarkymo, visi stovyklautojai suėjo priešais rūmus, apsirengę pagal savo komandų spalvas. Sporto šventė prasidėjo su olimpiados fakelo uždegimu. Šventę atidarius, komandos susirinko sporto aikštėje, kur lošė komandinius žaidimus. Kiti dienos įvykiai buvo bėgimo ir plaukimo rungtynės. Atsiradome kitoje pusėje ežero po ilgo maratono bėgimo. Po viso sporto, vakarinė programa pradėta protiniais žaidimais ir komandų pasirodymais. Komandos konkuravo „Taškų taškuose“ ir įvairiose stotyse. Tos stotys tikrino geografiją, grakštumą kortų namų statyboje ir dainų pažinimą. Gale dienos buvo paskelbti šventės laimėtojai: pirma vieta Balta, antra Raudona, ir trečia Tamsiai Mėlyna.

Penktadienis paskirtas susikaupimui. Rytas prasidėjo šv. Mišiomis, o po to lijo, tai nebuvo vėliavų pakėlimo. Ėjome stačiai prie pusryčių. Dienos metu atvažiavo inspektorius patikrinti stovyklavietės. Turbūt jam patiko, nes nusiskundimų negirdėjome. Po maudymosi buvo antros rungtynės tarp vadovų ir stovyklautojų, šįkart krepšinio, tačiau žaidimas buvo labai trumpas ir nelabai rimtas. Per susikaupimo vakarą lijo. Dalia Polikaitytė ir Audrius Polikaitis labai ilgai ruošėsi šiai svarbiai programai. Jiedu buvo nupirkę 300 žvakučių išrikiuoti šalia kelio lauke, buvo pripaišę žemėlapių ir diagramų. Kai lietus sugadino planus, jie labai pergyveno. Nors ir stotis reikėjo viduj statyt, vis tiek maloniai praėjo susikaupimo vakaras. Vadovai skaitė ištraukas iš Šv. Rašto ir grojo švelnią muziką. Buvo proga pasimelsti ir trumpai pamąstyti apie gyvenimo klausimus. Šitokia rimta programa visus žymiai nuramino ir paveikė.

Šeštadienis buvo labai įspūdinga diena. Iš ryto stovyklautojai nustebo pamatę Simą Kudirką savo tarpe per

Stovyklautojai prie Baltųjų Rūmų prieš iškylą

vėliavų pakėlimą. Vėliau jis pasakojo apie savo nuotykius su rusais nuo pat mažens. Jaunas būdamas, jis buvo areštuotas MVD (tų laikų KGB), nes atsisakė išduoti savo pusbrolių. Nuo to laiko rusai jo nepaleido iš akių. Tada atpasakojo savo garsų pabėgimą į Ameriką. Žinodamas, kad visi buvo matę vaizdajuostę „The Defection of

Simas Kudirka“, jis paaiškino, kad tame filme rusų žiaurumas buvo žymiai sušvelnintas. Jis pasiliko Dainavoje iki vakarienės, kai reikėjo jam vėl iškristi atgal į Kaliforniją. Su juo buvo atsisveikinta šaukiant „Valio“ ir dainuojant „Oi sudiev, sudiev“. Vakare buvo senoviški šokiai Rambyno pilyje. Daina Tijūnėlytė buvo Karalienė Agota, o

1986 MAS stovyklos muz. vadovas Viktoras R., ūkvedys Marius K.B., Vadovai: Rasa T.; Darius P.; komendantas Vitas L.; ponja Dalia K.B.; Vėjas L.; Rūta M.; Darius B.; Dalia P.; Erikas V.; ir Audrius P.

Linas Balaišis Tomas Jonys ir Vaidas Užgiris valgo viščiuką

Vitas Laniauskas buvo Karalius Bronius. Jie su tarnais ir palydovais (pvz., juokdarys Gytis Udrys) pravedė talentų vakarą ir pradėjo šokius, kuriems Marius Katilius-Boydston parinko dainas ir jas pagrojo. Apie pirmą valandą „pasakiška (tiesiog mitologinė) tyla“ viešpatavo Dainavoje.

Visi buvo pavargę sekmadienio rytą po šeštadienio nakties smagių šokių, tačiau tebeliko energijos nukeliauti į pusryčius ir paskui dainuoti valgykloje. Vėliau moksleivių uniformomis apsirengę stovyklautojai klausė iškilmingų Mišių. Po pietų ir poilsio teko susitikti su visais draugais, svečiais ir giminėmis paplūdimyje. Vakare buvo proga virtuvės darbininkam pailsėti, nes stovyklautojai patys pasidarė vakarienę prie laužo. Buvo viščiuko, kukurūzų ir minkštukų. Per vakarinę programą visi žaidė vėliavėles.

Pirmadienį prasidėjo antra stovyklavimo savaitė. Anksti rytą buvo pasiruošiama ilgam 8 mylių žygiui į „Wampler's" ežerą. Buvo išdalinti padauginti žemėlapiai. Greitai išėjusiems stovyklautojam buvo nemalonu pastebėti, kad jau krito truputį lietaus, tiesiog kaip

užsakyto. Po poros valandų pradėjo smarkiau lyti. Automobiliais stovyklautojai buvo atgabenami į Dainavą. Suėjome visi nusidžiovinę į salę, kur žaidėme „muzikines kėdes" ir po to matėme filmus „The House that Jack Built" ir „Laurel and Hardy". Tada buvo šokama. Buvo labai įspūdinga, kai per naktį piečius buvo spontaniškai užtrauktos dainos ratelyje.

Operetės būrelis 1986 MAS stovykloje: Raminta Bilutė, Karigaila Petrulis, Daina Skrupskelytė, Vytas Rugienius, Auksė Bankaitytė, Linas Udrys, Kristina Zvinakytė, Gytis Udrys

Antradienis buvo visai įprastas ligi vakarinės programos. Nuleidus vėliavas, komendantas Vitas pristatė Darių „Ūsuotą" Polikaitį, kuris paaikškino vakaro pramogas. Buvo karnivalas. Kiekvienas būrelis turėjo įrengti kioską, prie kurio stovyklautojai galėtų savo litus išleisti, pvz., vieno būrelio „Kava ir poezija" (vėliau pavirtęs į rekimo kioską, kuriame Audrius Polikaitis užsisakė „stereo" įžeidimą). Po karnivalo chaoso prie rūmų buvo pagiedota „Kaip grįžtančius namo paukščius". Užmiegant buvo girdėti berniukų barakuose Pauliaus Kurkulio grojama Vivaldi muzika.

Trečiadienį tautiškumo diena išibėgėjo su šv. Mišiomis. Vėliau ryte Arvydas Barzdukas (Daniaus dėdė) skaitė paskaitą apie lietuviškumą ir meilę tėvynei. Jis įspūdingai pradėjo kalbą, pasakodamas savo paties nuotykius bėgant iš Lietuvos. Arvydo Barzduko nuoširdumas visus paveikė atidžiau klausytis ir semtis iš jo gerą lietuvišką pavyzdį. Svarbiausios mintys, kurias jis perdavė buvo šios: „Jaunimas išeivijoje nėra nutautęs, bet visai net nėra buvęs įtautęs", „Reikia mokėti gerai lietuviškai kalbėti", „Mylėkite Lietuvą giliai, bet ir instinktyviai". Po paskaitos

sekė lietuviški pietūs, lietuviškas laisvalaikis, „lietuviškas maudymasis (t.y. neinama į vandenį)“, lietuviški užsiėmimai ir jausmingas lietuviškas vėliavų nuleidimas. Tautos vakaras buvo ramus ir švelnus. Jo tikslas buvo rimtai pamąstyti apie mūsų lietuviybę. Ką mums reiškia būti lietuviais „nesavam“ krašte? Įvairiose stotyse vadovai pateikė savo svarstymus: apie lietuvių kalbos svarbumą, religiją, istoriją, visuomenę ir joje solidarumą, viziją šventos Lietuvos, ir ateities vaizdą. Paskui kiekvienas būrelis pristatė po vieną jų sukurtą ar išrinktą giliai reikšmingą simbolį lietuviškumo. Vakaras buvo užbaigtas suėjimu į ratelį padainuoti liūdnas gimtines dainas.

Ketvirtadienis buvo „Fluxo“ ir atbulumo („omulubta“) diena. Diena prasidėjo vėliavų nuleidimų ir naktipiečiais. Pusryčiai pietų metu buvo valgomi po stalais, be įrankių. Visa diena buvo labai sumaišyta ir siurrealistiška. Kažin ar bet kas ją suprato?

Penktadienį siautė po stovyklą slapsti „Rūpintojėliai“, visai ragin-

1986 MAS suvažiavimas: Tauras Radvenis, Vija Bublytė, Kristina Žvinakytė; ir Gytis Liūlevičius.

dami stovyklautojus būt sąmoningais lietuviais. Nepriklausomybės diena buvo švenčiama su fejerverkais kitoje pusėje ežero.

Šeštadienį buvo MAS suvažiavimas, per kurį Viktorija

Ramonytė davė įžodį. Stovykla gavo pasiklaustų radijo būrelio pasirodymo. Po ypatingos vakarienės buvo šokiai. Sekmadienio rytą buvo apsitvarkoma. Su jaunučiais moksleiviai apsikeitė: stovyklavietę už autobusą namo.

Tapkite ATEITIES LITERATŪROS FONDO nariais. Narys, įnešęs bent \$25.00 per metus, gauna visus Fondo išleidžiamus leidinius veltui. Įnašą galima nusirašyti nuo mokesčių.

ATEITIES LITERATŪROS FONDAS

10000 S. Bell Ave. Chicago, IL 60643

Čikagos ateitininkų veikla

Nauji jaunučiai, jaunieji, ir moksleiviai, Čikagos ateitininkų šventės metu.

Kun. Alfonso Lipniūno Moksleivių Ateitininkų kuopa

Mūsų kuopos dvasios vadas yra kun. Antanas Saulaitis, SJ, o dr. Marytė Gaižutienė sutiko būti mūsų globėja. Šių mokslo metų valdybą sudaro: Rima Polikaitytė – pirmininkė, Rimas Lukošius – vicepirmininkas, Paulius Bindokas – išdininkas ir laikraščio redaktorius, Andrėja Kaminskaitė – korespondentė ir Lidija Bilutė – susirinkimų sekretorė.

Kun. Alfonso Lipniūno kuopa susirenka narių namuose pirmą ir trečią kiekvieno mėnesio penktadienį. Susirinkimuose mums kalbės paskaitininkai, patys diskutuosime svarbius klausimus, rašysime į kuopos laikraštėlį ir bus pabendravimui skirtas laikas.

Kuopoje yra trisdešimt aktyvių narių. Iš jų yra dvylika kandidatų. Štai jie: Audra Baleišytė, Gita

Gilvydytė, Lydija Jurcytė, Andrėja Kabliauskaitė, Tomas Kirvaitis, Tomas Marchertas, Marius Polikaitis, Rasa Putriūtė, Marius Tījūnėlis, Elena Tuskenytė, Lina Viržintaitė ir Lydia Viržintaitė.

Šių metų veiklos tema pasirinkome ateitininkų principus. Mes šiais metais siekiame:

- susipažinti su kun. Alfonsu Lipniūnu, jo gyvenimu ir darbais;

- gilintis į ateitininkų principus ir augti ateitininkiškoje dvasioje;

- sudominti ir patraukti lietuvišką jaunimą į ateitininkų veiklą;

- pabendrauti ir susidraugauti.

Mes taip pat planuojame pramoginių susirinkimų –

„barbecue” ir susirinkimą, kuriame Ofelija Barškėtytė kalbėjo tema „Ateitininkai visuomenėje”.

Planuodami šių metų veiklą, nutarėme, kad mūsų kuopos rekolekcijos įvyks spalio 18-19 d. Gaižučių namuose Beverly Shores. Tradicinis pončkų balius bus vasario mėnesio pradžioje, o Lipniūno kuopos studijų dienos, skirtos visiems moksleiviams, įvyks per Gavėnią Ateitininkų namuose Lemonte.

Garbė Kristui!
Rima Polikaitytė

Ateitininkų medikų korporacija „Gaja”

„Gajos” korporacijos vardu sveikinu visus ateitininkus, čia susirinkusius Čikagos ateitininkų šeimos šventėje. „Gajos” korporacija yra ateitininkų medikų korporacija, kuriai priklauso medicinos daktarai, dantų gydytojai ir farmacininkai. Dabartiniame narių sąraše yra daugiau kaip 120 narių, iš kurių 26 yra jauni akademikai. Valdybą sudaro: dr. Kazys Ambrozaitis, dr. Antanas G. Razma, dr. Jonas Prunskis, dr. Augusta Šaulytė ir dr. Loreta Stončiūtė. Šiandien mūsų tarpe yra „Gajos” korporacijos garbės pirmininkas dr. Juozas Meškauskas.

„Gajos” korporacija susirenka du ar tris kartus per metus. Susirinkimuose diskutuojame medicinos ir medicinos etikos klausimus. Artimiausias mūsų susirinkimas bus lapkričio 9 dieną Ateitininkų namuose, Lemonte, tuoj po „Ateities” akademinio savaitgalio programos. Maloniai kviečiame visus medikus bei studijuojančius medicinos mokslus atsilankyti į mūsų susirinkimus.

Danutė Saliklytė

Grupė Partizano Daumanto kuopos narių prie Ateitininkų namų. Už jų matosi neseniai pastatytas kryžius.

Partizano Daumanto jaunųjų ateitininkų kuopa

Partizano Daumanto jaunųjų ateitininkų kuopa sveikina visus susirinkusius į Čikagos ateitininkų šeimos šventę. Mūsų kuopa susirenka Ateitininkų namuose, Lemonte, kartą į mėnesį. Kuopos nariai suvažiuoja iš įvairių Čikagos užmiesčių, kai kurie važiuodami beveik dvi valandas į vieną pusę. Šiuo metu turime daugiau kaip 60 narių.

Kuopos globėja yra Eglė Paulikienė, jos padėjėja — Otilija Barkauskienė. Džiaugiamės, kad turime daug talkininkų: Lina Blažytė, Kristina Žvinakytė, Ranis Ostrauskas, Živilė Jonikienė, Lina Tharp, Birutė Dailidienė, Kęstutis Sušinskas ir Jonas Nakas. Tėvų komitetą sudaro: Laima Petroliūnienė, Milda Jakštienė, Teresė Kazlauskienė, Danutė Liaugaudienė ir Gražina Grigaliūnienė. Susirinkimų metu kalbame apie ideologiją, dirbame darbėlius ir žaidžiame žaidimus.

Šiais metais bandysime užmegzti artimesnius ryšius su

kitom kuopom, turėdami bendrus susirinkimus ir pan. Taip pat susirinkimų laiką pakeitėme, kad jie būtų tuoj po lietuviškų šv. mišių Ateitininkų namuose. Tokiu būdu gal bus galima pritraukti dar gausesnį dalyvių skaičių šv. mišiose.

Praėjusiais metais iš mūsų kuopos ižodį davė 12 ateitininkų. Šiandien dalyvauja: Lidija Dutton, Kristina Dutton, Jonas Paulikas, Marius Paulikas, Jonas Valkiūnas, Neringa Valkiūnaitė. Į kuopą šimet įstojo būrys naujų kandidatų, kurie irgi šiandien dalyvauja šventėje: Vytautas Dailidė, Lina Modestaitė, Daina Paulikaitė, Audrė Šlenytė, Viktorija Gylytė, Viktorė Sušinskaitė, Audra Kazlauskaitė, Lina Sidrytė ir Rimas Sidrys. Iš Partizano Daumanto jaunųjų kuopą perėjo: Gita Gilvydytė, Elytė Jurkutė, Tomas Kirvaitis, Tomas Marchertas, Julytė Narbutytė, Ingrida Šalčiūtė, Vaiva Vygantaitė ir Tomas Zubinas.

Eglė Paulikienė

Korporacija „Giedra”

Ateitininkų korporacija „Giedra” įsikūrė Lietuvoje Vytauto Didžiojo universitete Kaune kaip studentų ateitininkų draugovė 1926 m. spalio mėn. 3 d. — taigi lygiai prieš 60 metų. Jos tikslas — ugdyti pilnutinį moteriškumą, padėti narėms tapti susipratusiomis ir veikliomis lietuvėmis katalikėmis ir savo profesijos specialistėmis.

„Giedros” šūkis: „Į kalnus, į viršūnes!” Tai reiškia siekti aukštybių savo pasirinktoje srityje. „Giedros” veikimas anais laikais laisvoje Lietuvoje, reiškėsi gana plačiai — šeimotytros ratelyje, pedagogų, taikomojo meno, labdaros, eucharistininkų ir literačių būreliuose. Giedrininkės daug dirbo su lietuviškojo kaimo katalikiškuoju jaunimu — pavasarininkais,

Katalikių moterų draugijoje, bendradarbiavo su joms artima latvių studentų korporacija „Latviete”. „Giedros” korporacijos garbės nariai buvo prof. Stasys Šalkauskis ir Marija Pečkauskaitė - Šatrijos Ragana.

Atgijo „Giedra” čia Čikagoje jau 1950 metais, dėka 20 vyresniųjų giedrininkų, susitikusių čia, išemigravus į JAV iš Europos po karo. 1952 metais šventė savo korporacijos dvidešimtmetį. Šiuo metu giedrininkės ruošiasi paminėti korporacijos 60 metų sukaktį. 1954 tos vyresniosios giedrininkės jau suorganizavo ir studentų ateitininkų grupę. Šiuo metu Čikagoje yra apie 12 vyresniųjų giedrininkų ir 36 jaunesniosios giedrininkės. „Giedra” yra atsikūrusi ir Clevelande.

Tų pačių savo korporacijos tikslų siekdamos; giedrininkės aktyviai reiškiasi lietuvių visuomeniniame gyvenime, dirba organizacijoje kaip jaunesniųjų ateitininkų vadovės, lanko ir remia tuos, kurie reikalingi pagalbos. Šiuo metu „Giedra” yra pasiėmusi vieno lietuvio, Sibiro kalinio globą.

Šiomis dienomis buvusi Lietuvos generalinė konsulė Čikagoje Juzė Daužvardienė buvo pakelta į „Giedros” korporacijos garbės nares. „Giedros” korporacijos garbės narė yra ir Marija Rudienė, BALF'o direktorė. „Giedros” korporacija pilna veiklių ir nepavargstančių visuomenės veikėjų. Jas veda šūkis: į kalnus, į viršūnes! ir jos kviečia jų korporacija susidomėti visas jaunas studentes ateitininkes ir prisidėti prie darbų, kurių yra marios, o darbininkų eilės nebe per didžiausios.

Todėl kviečiame susidomėti, prisidėti ir nutarus paskambinti „Giedros” korporacijos pirmininkei Ramintai Marchertienei, tel. 598-5323.

Jadvyga Damušienė

Prano Dielininkaičio jaunių ateitininkų kuopa

Prano Dielininkaičio jaunių ateitininkų kuopos vardu sveikinu čia susirinkusią Čikagos ateitininkų šeimą. Mūsų kuopai šiais metais priklauso 20 narių. Jų veikla rūpinasi kuopos tėvų komitetas; kurį sudaro: Teresė Bogutienė, Bronius ir Marytė Gaižučiai, Stasys Jurjonas, Regina Juškaitienė ir Jūratė Norvilienė. Įvairiom progom į talką pasikviečiame Lipniūno moksleivių kuopos narius.

Kaip ir kiekviena kuopa, mes šaukiame susirinkimus, per kuriuos pakalbame ideologiniais klausimais, pažaidžiame, pasportuojame — ypač mėgstame kvadratą, pasivaishiname,

paišyklaujame. Tačiau turime dvi ypatybes, kurias verta paminėti:

1) kadangi mūsų mažai, visi veikiamo draugiškame būry, gerai pasižįstam, ir kilus sumanymui, susėdę į tris automobilius, jau galime ant greitųjų iškylauti;

2) turime labai gražių tradicijų — viena, tai lietuviškų knygų skaitymo konkursas. Šią vasarą 14 kuopos narių perskaitė bent po vieną lietuvišką knygą. Visi konkurso dalyviai važiavo į pizza restoraną atšvęsti sėkmingą darbą, o laimėtojai, daugiausia knygų perskaitę, buvo apdovanojami. Mūsų konkurso mecenatams — Čikagos

ateitininkų sendraugių skyriui ir dr. Juozui Meškauskui tariame nuoširdų ir skanų ačiū! Rekordinį knygų skaičių perskaičiusi, nukonkuravusi buvusį Pauliaus Bindoko rekordą, tai 3,000 puslapių perskaičiusi Lidiya Gražulytė;

— antra graži tradicija yra artimųjų mirusiųjų kapų aplankymas Šv. Kazimiero kapinėse Vėlinių proga;

— trečias mūsų kasmetinis įvykis susilaukia ir platesnės visuomenės dėmesio: tai tradicinis margučių ritinėjimas Atvelykio šeštadienį Marquette Parko parapijos salėje.

Baigiant praėjusius veiklos metus; jauno ateitininko įžodį davė trys nariai: Audra Baleišytė, Arūnas Bilus ir Zigmas Woodward. Į moksleivių ateitininkų eiles

išleidome aštuonis narius: Audrą Baleišytę, Saulių Juškaitį, Lydiją Jurcytę, Marių Polikaitį, Rasą Putriutę, Eleną Tuskenytę, Liną Viržintaitę ir Sabiną Markvaldaite. Į Prano Dielininkaičio jaunių ateitininkų kuopą šiais metais naujais nariais įstojo: Loreta Viržintaitė, Arista Strungytė, Birutė Jurjonaitė ir Darius Norvilas.

Jūratė Norvilienė

Prezidento Aleksandro Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopa

Garbė Kristui! Džiaugiuosi, galėdama jums pristatyti Čikagos Prezidento Aleksandro Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopą. Šimet

perėjusieji į Prezidento Aleksandro Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopą, yra: Gita Gilvydytė, Elytė Jurkutė, Tomas Kirvaitis, Tomas Marchertas, Julytė Narbutytė, Ingrida Šalčiūtė, Vaiva Vygantaitė ir Tomas Zubinas.

Šiais metais jau buvo vienas neformalus subuvimas, pavadintas „Baseino baliumi“. Pakvietėme Lipniūno kuopą prisidėti. Smagiai praleidome laiką.

Paprastai susirenkame kartą per mėnesį narių namuose. Dažniausiai klausomės paskaitų, bet turime naujų planų ateičiai. Norim turėti kaukių balių, ateitininkų šokių, aplankysime lietuvių senelių prieglaudose, žiūrėsime ir nagrinėsime keletą filmų apie rusų kitų kraštų okupaciją ir stengsimės suruošti slidinėjimo ir kitokias iškylas.

Praėjusiais metais po ilgos pertraukos vėl išleidome kuopos laikraštėlį, kurio praktiką žadame tęsti ir šiais metais.

Baigiant noriu perduoti šią mintį: mes, lietuviai išeivijoje, turime pareigą išlaikyti lietuviybę. Negalime leisti Lietuvai išmirti ar būti užmirštai. Tėvai siunčia vaikus į lietuviškas mokyklas, šokių grupes ir organizacijas, bet lietuviybė neišsilaikys vien dėl tėvų noro. Ateis laikas šiam jaunimui perduoti lietuviybę savo vaikams, o kaip jie tai atliks, patys nepajutę pareigos Lietuvai? Tie, kurie dalyvauja ateitininkuose, išmoka mylėti Lietuvą ir jos kultūrą. Reikia uoliau dalyvauti bei veikti. Reikia kiekvienam padaryti įtakos į lietuvių gyvenimą. Tad kartu dirbkime po ateitininkų kryžiumi ir gal kada nors Lietuvoje vėl plėvesuos trispalvė vėliava.

Jolanda Mockaitienė

Jaunės Viktorija Žvinakytė, Lina Modestaitė, ir Kristina Liangaudaitė ruošiasi daryti vainikus Partizano Daumanto kuopos susirinkimo metu.

Gaja Pemkutė, Dalia Polikaitytė ir Indrė Čiuplinskaitė.

kuopos valdybą sudaro: pirmininkė Kristina Žvinakytė, vicepirmininkė Andreja Damušytė, sekretorius Ranis Ostis, išdininkė Ramona Povilaitytė, korespondentė Asta Kazlauskaitė, fotografė Audra Mockaitytė. Globėjos — Jolanda Mockaitienė ir Jolanta Zubinienė.

Kuopoje yra trisdešimt penki nariai iš daugiau kaip dvvidešimt Čikagos priemiesčių. Praėjusiais metais paruošėme devynis naujus moksleivius kandidatus: Audra Mockaitytė, Kovas Balčiauskas, Viktorija Ramonytė, Paulius Vasiliauskas, Dailė Grigaitytė, Andrius Zubinas, Edvyna Valkiūnaitė, Angelė Žvinakytė ir Aldona Norkutė. Praėjusių metų abiturientai iš Partizano Daumanto kuopos,

Toronto studentai ateitininkai

Toronto studentų ateitininkų yra iš viso apie 30, iš kurių 10-15 asmenų aktyviai dalyvauja veikloje. Kadangi žmonės yra gana išsisklaidę po miestą, susirinkimai vyksta visiems patogiu laiku, pavyzdžiui, po sekmadienio šv. mišių ar šeštadienio vakarais (pramoginiai susirinkimai).

Mes stengiamės susirinkti kas trys savaitės, nors prieš egzaminus mes visi pasislepiam už knygų. Iki šiol turėjome šiuos susirinkimus: 1986 m. rugsėjo mėn. 28 d. — valdyba išrinkta, metų veikla numatyta; spalio mėn. 4 d. — filmai, pizza; sprogūzai, vynas pas Leta (buvo smagu!); spalio mėn. 5 d. — šv. mišios, agapė; spalio 12 d. — Lietuvių dienos; dalyvavome šv. mišiose; spalio 16 d. — vaidinimas „Henrikas Aštuntasis“ Stratfordo Šekspyro festivalyje; spalio 19 d. — iškyla

High Park: gamta, lapai, žaidimai, premijos, viščiukas (mmm, skanu!) — net ir sendraugiai dalyvavo!; lapkričio 16 d. — bendras susirinkimas: nutarėme, ką darysime per Kūčias; gruodžio 7 d. — Kūčios Prisikėlimo parapijoje; gruodžio 26 d. — sausio 1 d. — Studentų ateitininkų žiemos stovykla.

Šiais metais mes nutarėme studijuoti daugiau ateitininkų istoriją ir sąjūdžio filosofiją, kad galėtumėme aiškiau nuspręsti mūsų veiklos kryptį. Toronto studentų ateitininkų draugovės valdybą sudaro: pirmininkas Linas Daukša, vicepirmininkas Rimas Prakapas, išdininkė ir korespondentė Bernadeta Abromaitytė, sekretorė Marytė Balaišytė, narė Zita Prakapaitė ir narys Tadas Slivinskas.

Linas, Bernadeta, Marytė, Rimas

Toronto Lietuvių Jaunimo Rekolekcijos Sausio 10-12 d. Vadovavo: kun. A. Saulaitis, sesuo Ignė Marijošiūtė

SAS Žiemos stovyklą prisimenant

Marytė Balaišytė
Toronto

Prieš vykdama į šių metų SAS žiemos stovyklą nežinojau ko tikėtis. Žinojau tik, kad Neringa buvo stovyklos pavadinimas, kad gimnazijos draugė Laima tenai smagiai praleisdavo vasaras mergaičių stovykloje.

Prieš Kalėdas netikėtai gavau SAS CV kvietimą į Vermontą, o jau šeštadienio ryte, keturi iš Toronto ir trys iš Čikagos su dviem mašinom iškeliavo iš lietingo Toronto. Po aštuonių valandų nuskubėjome į sniegu apdengtą Neringos stovyklą.

Prie valgyklos durų sutiko mus nepažįstami veidai iš New Yorko, Detroito, Čikagos ir kitų Amerikos kampų. Jų tarpe nušvito ir šypsenos iš praeities, o su jais visokie prisiminimai.

Sekančios dienos buvo slidinėjimo dienos. Drąsesnieji nutarė nugalėti aukščiausius kalnus, o aš, ir saujelė kitų, nusprendėme verčiau pasilikti prie lygesnės žemės ir slidinėti gražiuose miškuose. Kai grįžome, sekmadienio vakarą visi dalyvavome diskusijose.

Buvo įdomu išgirsti naujas nuomones, pažiūras. Tą vakarą buvo išrinkta nauja SAS valdyba, kuri perims vadovybę vasaros metu. Jų tarpe pirmininkai Vytas Čuplinskas ir Darius Polikaitis, o naują valdybą sudarys Gytis Barzdukas, Edis Čepulis, Dana Dirmantaitė, Eglė Lesniauskaitė ir Zita Prakapaitė. Buvo nutarta, kad ateinančią vasaros stovyklą suruoš Rima Budrytė ir Eglė Lesniauskaitė. Dieną užbaigė kun. Cukuras, Federacijos dvasios vadas, kuris aukėjo šv. mišias ir mums papasakojo apie G.D.T. ark. Jurgį Matulaitį.

Pirmadienį slidinėjimo neužteko, saulei nusileidus prasidėjo muzika ir šokiai.

Dienos negailestingai greit slinko. Užsiėmimų buvo daug – diskutavome apie Lietuvą, klausėmės prof. J. Gimbutos paskaitos apie Lietuvos liaudies architektūrą, o besibaigiančios dienos privedė prie 1986 metų galo. Čia, jaukioj atmosferoj, 12 valandą vakaro, su šampanu pasveikinome

viens kitą ir Naujuosius Metus. Sekė šokiai.

Pirmą Naujų Metų dieną praleidome prie Neringos. Čia A. Petrutis iš Washingtono papasakojo mums apie „Amerikos Balso“ uždavinį ir pasiekimus. Vakare kun. Vaišnys iš Čikagos aukėjo šv. mišias ir po to stebėjome seselės Paulės ir seselės Palmiros paruoštas skaidres apie Lietuvos 600 metų krikšto sukaktį. Kai išvargę grįžome iš paskutinio dienos slidinėjimo, radome, kaip visuomet, jaunuolių skaniai paruoštą maistą. Pavakarieniavus, netikėtai atvyko visiems amerikičiams žinomi Karsonas ir Lettermanas, kurie juokingai pravedė vėlyvas programas. Viskas pasibaigė puikioje nuotaikoje; kai scenoje pasirodė lietuviška „Rock Opera“.

Aplamai, SAS žiemos stovykla buvo visapusiškai įdomi. Čia buvo tikrai gera proga pabendrauti, padiskutuoti su lietuvišku jaunimu, paslidinėti, pasivaikščioti per pasakišką gamtą ir bręsti. Tik dabar suprantu, kodėl ši stovykla yra lietuviškam jaunimui reikalinga.

Studentų Ateitininkų Sąjungos Žiemos Stovyklos Neringoje, 1986-1987 „Rock Operos Dalyviai“. Opera dirigavo Viktoras Ralys.

Detroito Karaliaus Mindaugo Kuopos Jaunučiai ir Jauniai: iš kairės pirmoje eilėje: Justin Zambo, Linas Polteraitis, Tomas Janušis, Tadas Baukys. Antroje eilėje: Baltija Udrytė, Lisa Maier, Liana Janušytė, Mildutė Bublytė, Audronė Navasaitytė, Antol Zambo, Audra Ricci, Saulius Polteraitis, Jonas Korsakas, Rimas Polteraitis. Trečioje eilėje: Birutė Bublienė ir Vida Zambo, globėjos; Darius Udrys, Rima Idzelytė.

Detroito Jaunių-Jaunučių Veikla

Detroito Karaliaus Mindaugo Jaunių-Jaunučių trečias susirinkimas įvyko gruodžio 14 d., Dievo Apvaizdos Kultūros Centre. Dalyvavo 20 energingų ir smagių narių.

Kun. A. Saulaitis pravedė malda. Susikaupėme ir pagalvojome visi apie mylimus, sergančius, vargšus ir t.t.

Tada su Kun. Saulaičiu valgėme labai skanią pizzą ir sausainius, kuriuos pagamino tėveliai. Mes daug daugiau valgėm negu Kun. Saulaitis!

Andrius Gražulis, moksleivių pirmininkas, parodė mums kaip gražius kalėdinius žaisliukus padaryti. Buvo mums labai smagu ir įdomu.

Ponė Izabelė Korsakienė su mumis dirbo prie sekančio projekto. Padarėme labai gražią kalėdinę kojinę, į kurią Kalėdų senis galės pripildyti žaislų.

Ponė Rūta Udrienė papasakojo ir išaiškino mums apie adventą. Dabar galėsime visi geriau pasiruošti Šv. Kalėdom.

Mūsų globėjos p. Birutė Bublienė ir p. Vida Zambo mums išdalino Kalėdines dovanėles — didelę nuotrauką mūsų visų kuopos narių. Visi mes labai juokėmės, pamatę savę tokius juokingus nuotraukoje!

Paskiau žaidėme visą eilę lietuviškų žaidimų iki tol kol mes išvargome! (Labai ilgai užtruko mus nuvarginti!

Baigėme linksmą ir prasmingą susirinkimą malda ir ateitininkų himnu. Pasimatysime sekančiam susirinkime, kuris įvyks sausio mėnesį Dainavoje, kur praleisime visą savaitgalį kartu bežaisdami sniege!

Mildutė Bublytė
8 metų

Mišių auką neša: Narimantas Udrys, sesutės Lapšytės ir Milda Bublytė.

Cicero ateitininkų samburio valdyba ir svečiai: O. Vencloviėnė, E. Radvilienė, A. Venclovas, A. Prapuolėnė,

Kun. V. Bagdonavičius, M. Kuprienė, K. Dočkus, A. Markelis, A. Markelienė, J. Dočkienė, O. Baužienė, J. Baužys

90.725.208